

Rechtskundig Weekblad

Verschijnt elken Zondag

Vereeniging zonder winstgevend doel

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller

Mr RENÉ VICTOR

Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgaaft betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen

IN WELKE GEVALLEN IS DE MEDEDEELING VAN DE ZAAK AAN HET OPENBAAR MINISTERIE VOOR DE RECHTBANK VAN EERSTEN AANLEG VERPLICHTEND ?

I. — In het stelsel van het Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging zijn de zaken die aan het Openbaar Ministerie medegedeeld moeten worden, in hoofdorde door artikel 83 van het Wetboek bepaald.

Op zichzelf genomen stelt deze tekst alleen immers reeds een principieele regeling van de vraag daar.

Naast de *verplichte* mededeeling — waarvan de gevallen in het eerste lid van de wetsbepaling worden opgesomd — voorziet het artikel de mogelijkheid van de *vrijwillige* mededeeling — d.i. van deze die geschiedt op vraag van het Openbare Ministerie — en van de *gerechtelijke* mededeeling — d.i. deze welke buiten de gevallen waar zij verplichtend is, door de Rechtbank van ambtswege bevolen mag worden. (Artikel 83 in fine.)

Maar nevens dezen algemeenen tekst wordt er nog over de mededeeling van zekere zaken aan het Openbaar Ministerie in verschillende verspreide wetsbepalingen gesproken.

Zekere van deze wetsbepalingen zijn niets anders dan de toepassing van de grondbeginsels van den algemeenen tekst. Andere, integendeel, schijnen er uitbreiding van te zijn.

Wanneer b.v. artikelen 245, 246 en 247 B. W. de mededeeling van het geding in echtscheiding, artikel 515 B. W. de mededeeling van de vraag tot ontzetting, artikel 114 B. W. de mededeeling van

alle verzoek betreffende de personen die men vermoedt afwezig te zijn, bevelen, zijn deze wets teksten slechts de loutere toepassing van het principe dat in het 2° van de opsomming van het artikel 83 de mededeeling heeft doen bevelen van alle zaken « die op den staat van de personen en de voorgedij betrekking hebben » of in het 7° van dit artikel deze « van de zaken die betrekking hebben op personen die men vermoedt afwezig te zijn ».

Zoo nog wanneer artikelen 47 en 394 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging de mededeeling voorzien in geval van wraking van een rechter en artikelen 249 en 251 van hetzelfde Wetboek, dezelfde bevelen in het burgerlijk tusschengeschil over valsheid, is het omdat in zulke vragen de openbare orde betrokken is, welke een der normale oorzaken van de mededeeling is volgens het 1° van artikel 83.

Maar wanneer, integendeel, artikel 55 van de Wet van 15 Oogst 1854 de mededeeling beveelt van de tusschengeschillen die kunnen oprijzen in het beslag van een onroerend goed en artikel 668 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging deze van de betwistingen in een verdeeling bij evenredige aandeelen, staat men hoogstwaarschijnlijk voor uitbreidingen van den oorspronkelijken tekst.

Men mag hier zelfs niet de openbare orde aanhalen, die niet op meer bijzondere wijze betrokken is in deze geschillen dan in de betwistingen tot de-

welke een beslag op roerende goederen aanleiding kan geven.

2. — De wet van 25 October 1919 heeft in het par. VI van haar eenig artikel op onrechtstreeksche wijze den vroeger bestaanden toestand diep gewijzigd.

Wij hoeven niet te herhalen dat voor wat de burgerlijke rechtspleging betreft een van de hoofdbedoelingen van deze wet — die in princip slechts tijdelijk moest zijn — het instellen van Kamers met eenigen rechter geweest is.

Daaraan voegde par. VI den regel volgens denwelken — waarschijnlijk om de nieuwigheid gemakkelijker te doen aannemen — de eenige rechter slechts uitspraak zou doen nadat hij het advies van het Openbaar Ministerie gehoord zou hebben.

Van den anderen kant bepaalde dezelfde paragraaf dat « de gewone Kamers voortaan ten vaste getalle van drie rechters buiten de tegenwoordigheid van het Openbaar Ministerie zouden zeten, tenzij het Openbaar Ministerie als hoofdpartij of als tusschenkomende partij in het geding betrokken is ».

Deze tekst heeft reeds aanleiding gegeven tot talrijke moeilijkheden.

Dikwijls heeft men immers de vraag gesteld of voortaan de mededeeling aan het Openbaar Ministerie voor de Kamers met drie rechters voor de Rechtbank van Eersten Aanleg op volstrekte wijze is uitgesloten.

3. — Zekere partijgangers van de mededeeling van de burgerlijke zaken aan het Openbaar Ministerie schijnen de draagwijdte van de nieuwe wet te hebben willen beperken.

Zoo heeft de heer De Rijckere, advocaat-generaal bij het Beroepshof van Gent, een stelling verdedigd volgens dewelke de wet van 1919 door de aanwezigheid van het Openbaar Ministerie te voorzien wanneer het als *tusschenkomende* partij optrad juist de gevallen had bedoeld in dewelke het zijn advies te geven had.

Voor de Kamers met drie rechters moest dus het Openbaar Ministerie, volgens hem, aanwezig zijn er onderhoord worden zoowel als het hoofdpartij was, dan wanneer men zich voor een van de gevallen van mededeeling bevond. (1)

Welke de meening weze die men er omtrent het nut van deze mededeeling op nahoudt (2), moet deze vraag slechts op voet van de bestaande wets teksten opgelost worden.

Deze stelling zou eerst voor gevolg hebben gehad dat de rol van het Openbaar Ministerie voor de Burgerlijke Rechtbank in feite door de Wet van 1919 verbreed zou geweest zijn, dan wanneer de voorbereidende werkzaamheden uitvoerig bewijzen

dat de Wetgever juist de tegenovergestelde bedoeling heeft gehad.

In de memorie van Toelichting werd immers uitdrukkelijk verklaard dat « de aanwezigheid van het Openbaar Ministerie slechts in uitzonderlijke gevallen behouden was geweest » (3) en deze verklaring werd door den heer Franck, minister van Koloniën, die in afwezigheid van zijn collega, den minister van Justitie, het wetsontwerp voor den Senaat verdedigde, voor deze Hooge Vergadering bevestigd, wanneer hij op zijn beurt verklaarde: « Le Ministère Public ne siégera plus en principe qu'aux chambres à juge unique; devant les chambres à trois juges il ne sera appelé à intervenir que quand il sera lui-même partie directe au procès ». (4)

De interpretatie door den heer De Rijckere voorgesteld, was dus ongetwijfeld in strijd met de bedoelingen van den wetgever en met den geest van de Wet.

Daarbij stichtte zij verwarring tusschen het Openbaar Ministerie, *gevoegde partij* van den eenen kant, en het Openbaar Ministerie, *hoofdpartij en tusschenkomende partij*, van den anderen kant.

Deze laatste houding van het Openbaar Ministerie moet o.i. gelijk gesteld worden met zijn houding als hoofdpartij en verre van met zijn houding als *gevoegde* partij samengesmolten te mogen worden, er in tegendeel aan tegengesteld worden.

Wanneer het Openbaar Ministerie als hoofdpartij handelt of tusschenkomt is het *eene partij* in de zaak en zal het dus als een partij behandeld worden.

Bijgevolg zal het in die gevallen:

1° gebeurlijk besluiten nemen en beteekenen of de beteekening ervan van de tegenpartij ontvangen;

2° gebruik mogen maken van de gewone verhaalmiddelen;

3° het woord voeren, zooals een partij dit doet, d.i. het eerste als aanlegger, het tweede als verweerder;

4° gebeurlijk tot de onkosten veroordeeld worden; (5)

5° niet gewraakt mogen worden.

Het eenig verschil tusschen het Openbaar Ministerie hoofdpartij en het Openbaar Ministerie tusschenkomende partij is, zooals ten andere voor elken pleiter, dat het, in het eerste geval partij was van het begin af van de zaak, dan wanneer het in het tweede geval slechts in een tusschen twee partijen bestaand geschil tusschenkomt.

In elk geval is het verschil tusschen deze twee eerste houdingen en deze, die het aanneemt als gevoegde partij, scherp afgelijnd, vermits het in dit laatste geval:

1° geen besluiten neemt, doch zijn advies geeft over de zaak;

2° geen verhaalmiddelen tegen het vonnis mag bezigen; (6)

3° steeds het woord neemt *na* de partijen;

4° nooit tot de onkosten kan worden veroordeeld;

5° en eindelijk net als de rechter gewraakt mag worden.

Daarom werd de stelling van den heer De Rijckere, die in zijn conclusie het Openbaar Ministerie, tusschenkomende partij, met het Openbaar Ministerie gevoegde partij gelijkstelde (7), door het Beroepshof van Gent in het arrest van 26 April 1922 weerlegd en verworpen. (8)

Alle twijfel moet in ieder geval thans weggenomen zijn, vermits de zienswijze van het Beroepshof van Gent door de jongste rechtspraak van het Verbrekingshof en namelijk door een arrest van 31 Januari 1935 bekrachtigd werd. (9)

Het Openbaar Ministerie, aldus het Verbrekingshof, is slechts partij in een geding wanneer het, hetzij rechtstreeks en hoofdzakelijk, hetzij bij middel van de tusschenkomst door het Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging voorzien, de rechtsvordering uitoefent, waarvan het recht hem toegekend wordt door artikel 46 van de Wet van 20 April 1810.

Dit eerste twistgeschrijf mag dus wel als definitief uitgemaakt voorkomen.

4. — Dagelijks rijzen nochtans andere vragen aangaande deze mededeeling op.

Zoo heeft namelijk de Rechtbank van Eersten Aanleg van Antwerpen in een vonnis d.d. 28 Januari 1935, in het huidig nummer van dit blad, col., een andere beperking aan de algemeenheid van het stelsel van de Wet van 1919 aangenomen.

Het gold hier een vraag strekkende tot ontzetting (of interdictie) die voor de Tweede Kamer, Kamer met drie rechters, aanhangig was.

Overeenkomstig par. VI van de Wet van 1919 was geen ambtenaar van het Openbaar Ministerie aanwezig op de zitting wanneer de zaak opgeroepen werd.

De aanlegger zelf wierp dan op dat de Rechtbank niet regelmatig samengesteld was, daar de vraag aan het Openbaar Ministerie diende medegedeeld.

De Rechtbank, steunend op de Wet van 1919, weerlegt eerst de stelling volgens dewelke de mededeeling bevolen was door artikel 83, dat zij als afgeschaft aanschouwt.

De omstandigheid dat artikelen 891 en 892 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging de mededeeling van het inleidend rekest, of dat artikel 496 van het Burgerlijk Wetboek de aanwezigheid van het Openbaar Ministerie bij de ondervraging bevelen, schijnt haar ook niet doeltreffend.

Deze eerste teksten, die de tusschenkomst van het Openbaar Ministerie in de voorafgaande, nog een-

zijdige rechtspleging, of bij de ondervraging voorzien, bevelen immers geen uitdrukkelijke mededeeling ter zitting.

Het feit daarentegen dat volgens artikel 515 Burgerlijk Wetboek, « geen vonnis in zake van ontzetting gewezen kan worden dan op de conclusie van het Openbaar Ministerie », wordt integendeel door de Rechtbank als een uitdrukkelijk gebod aanzien, dat niet door de Wet van 1919 werd afgeschaft.

Daarom zegt de Rechtbank voor recht, dat hare samenstelling niet regelmatig is en verzendt zij de zaak naar een latere terechtzitting, waar zij, naar vermoeden, regelmatig samengesteld zal zijn.

5. — De oplossing die de Rechtbank aangenomen heeft, kan met een ruimer stelsel in verband worden gezet, dat door den heer Procureur-Generaal bij het Beroepshof van Brussel verdedigd wordt. Het is immers op de uitdrukkelijke conclusie van den heer Procureur-Generaal, dat dit stelsel door de 4de Kamer van het Hof van Brussel, onder voorzitterschap van haren huidige Eerste-Voorzitter, den heer A. de le Court, door een arrest van 5 April 1930 (10) werd bekrachtigd. Het kan uiteengezet worden als volgt :

Wanneer de mededeeling alleen bevolen werd door de algemeene principieën van artikel 83 Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging, moet zij niet meer plaats hebben, daar dit artikel ongetwijfeld door de Wet van 1919 voor de Rechtbank van Eersten Aanleg werd afgeschaft. Anders zou immers deze wet geen zin hebben gehad.

Maar wanneer daarenboven de mededeeling bevolen wordt door een andere wetsbepaling, moet men ze als behouden beschouwen.

Dit onderscheid is, volgens de partijgangers ervan, verrechtvaardigd door de wording van par. III van de Wet van 1919. Volgens den oorspronkelijken tekst van dit paragraaf waren een zeker aantal vragen aan de Kamers met eenigen rechter voorbehouden; zoo, bijvoorbeeld, de vragen strekkende tot uitkeeringen tot onderhoud, of tot geldigverklaring van een beslag of nog tot echtscheiding of scheiding van tafel en bed. (11)

Maar weldra werden bezwaren geopperd tegen het toevertrouwen van de vragen tot echtscheiding aan den eenigen rechter, wiens willekeur men ten onzent op dit oogenblik een weinig vreesde.

Daarom werd paragraaf III van de Wet van 1919 veranderd en grondig hervormd door de Wet van 7 Oogst 1924, die, integendeel, de eischen tot echtscheiding (zooals ten andere de burgerlijke rechtsvorderingen aangebracht wegens een persdelict) (12), uitsluitend aan de Kamers met drie rechters toevertrouwde.

Tijdens de bespreking van deze laatste wet vroeg men zich dan af, of door het feit dat deze zaken

voortaan voor de Kamers met drie rechters moesten aangebracht worden, die volgens par. VI zonder Openbaar Ministerie zetelden, zij nog medegedeeld moesten worden.

De heer Masson, minister van Justitie, beantwoordde deze vraag gedurende de bespreking voor den Senaat. Ziehier wat hij op de zitting van 31 Juli 1924 verklaarde (13): « Le projet contient une disposition nouvelle qui modifie le régime actuel de la loi du 1919 et remet aux chambres composées de 3 juges les contestations qui, sous la loi actuellement en vigueur, étaient soumises au juge unique. Parmi ces contestations figurent entre autres celles relatives au divorce, à la séparation de corps, à la calomnie par la voie de la presse ».

« La commission a exprimé formellement le désir d'apporter cette modification à la loi. Seulement cette réforme partielle a sa répercussion sur d'autres dispositions qu'il ne faut pas perdre de vue.

» Ainsi, sous le régime actuel le Ministère Public ne siège plus dans les chambres à trois juges, il ne siège que dans les chambres à juge unique. Or, en matière de divorce, le Ministère Public doit être présent à toutes les phases du procès.

» Il est bien entendu que cette disposition que nous allons voter et qui renvoie aux chambres à trois juges les affaires de divorce implique la présence du Ministère Public aux chambres à trois juges. »

Deze woorden werden niet tegengesproken.

Van daar het inrichten voor elke Rechtbank van een Kamer met drie rechters *en* een ambtenaar van het Openbaar Ministerie, waaraan de echtscheidingszaken worden toevertrouwd.

Van daar ook het stelsel dat wij daareven aanhaalden, dat slechts een veralgemeening is van de oplossing door den heer Minister van Justitie voor het geval van de echtscheidingszaken vooropgesteld.

6. — Men mag zich nochtans afvragen of deze veralgemeening wel verrechtvaardigd is.

Mag het stelsel, dat het behouden van de mededeeling afhankelijk maakt van het bestaan van een tekst die, buiten artikel 83 Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging, deze mededeeling beveelt, niet als willekeurig bestempeld worden?

De verplichting van de mededeeling, die principieel door artikel 83 geregeld is, wordt in zekere gevallen nog daarbij door een andere wetsbepaling bevestigd. (Zie nr 1 hierboven.)

Deze andere wetsbepalingen kunnen dan vrijwel overbodig worden geheeten, behalve natuurlijk wanneer zij vóór den algemeenen tekst van artikel 83 afgekondigd werden, zooals het b.v. het geval is voor de talrijke bepalingen van het Burgerlijk Wetboek, die de mededeeling voorzien. In dit laatste geval waren deze bepalingen van nut tot op het

oogenblik, ten minste, een algemeene beschikking getroffen zou worden.

Daarom bemerkt men dat in zeer talrijke gevallen, voornamelijk wanneer de wettekst die de zaak regelt, op een lateren datum dan artikel 83 uitgevaardigd werd, de Wetgever de verplichting tot mededeeling niet herhaalt.

Zoo beveelt b.v. het 3° van artikel 83 de mededeeling van de declinatoire excepties wegens onbevoegdheid. Welnu, wanneer de Wetgever in artikels 168 tot 172 het onderwerp regelde, achtte hij het overbodig in deze artikels nogmaals gewag te maken van de verplichting tot mededeeling.

Zoo nog wordt de mededeeling van het verhaal tegen de rechters, die door artikel 83, 5° wordt voorzien, niet opnieuw opgelegd door artikels 505 tot 516 Wetboek Burgerlijke Rechtspleging, die deze rechtspleging regelen.

Daar een tweede toespeling van den Wetgever op de verplichte mededeeling dus eigenlijk of van het tijdstip van het ontstaan van zekere wetsbepalingen of zelfs van het toeval afhangt, schijnt het ons moeilijk het criterium van het behouden van de mededeeling in het bestaan van zulk een tweede toespeling te zien.

Het arrest van het Verbrekingshof van 31 Januari 1935 schijnt ons daarbij dit stelsel impliciet te hebben verworpen.

Het geding had betrekking op de bijzondere ont-eigening, die in het belang van de uitbating der mijnen, graverijen en steengroeven door artikel 113 van de Wet van 15 September 1919 voorzien wordt.

Hetzelfde artikel 113 bepaalt dat al de pleegvormen van de Wet van 17 April 1835 over de ont-eigening wegens openbaar nut op deze speciale ont-eigening van toepassing zullen zijn en artikel 17 van deze laatste wet schrijft uitdrukkelijk voor, dat alle vonnissen, die in het onderzoek van de door de vorige artikels geregelde rechtspleging geveld moeten worden, slechts zullen gewezen worden « na het Openbaar Ministerie gehoord te hebben ».

De Rechtbank van Eersten Aanleg van Namen had, niettegenstaande het bestaan van dezen gebiedenden tekst, uitspraak gedaan in afwezigheid van het Openbaar Ministerie en het Hof van Luik had geweigerd het vonnis a quo daarom te niet te doen.

De pleiters bevonden zich dus hier voor een geval in hetwelk de mededeeling opgelegd was door een andere wetsbepaling dan artikel 83 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging.

De voorziening beschuldigde dan namelijk het arrest met schending niet alleen van artikel 83 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging, maar nog van artikel 113 van de Wet van 19 October 1919 en van artikel 17 van de Wet van 17 April 1885.

Niettegenstaande het bestaan van deze teksten, werd de voorziening verworpen, omdat, volgens het Hooger Hof, de aanwezigheid van het Openbaar Ministerie voor de Kamer met drie rechters slechts door de Wet van 1919 behouden werd wanneer het in het geding *partij* is, in den zin waaraan wij hierboven herinnerden. (Zie nr 3 hierboven.)

Het voorgesteld onderscheid schijnt dus niet door het Hooger Hof aangenomen geweest te zijn.

7. — Men zou wel is waar het vooropgesteld criterium in een zekere mate kunnen vervolmaken, met het behouden van de noodzakelijkheid van de mededeeling te doen afhangen, niet van het bestaan buiten artikel 83 van een eenvoudigen wettekst, maar van het instellen door den Wetgever, bij middel van een of meerdere bepalingen op speciale gebieden, van een volledige rechtspleging die gedeeltelijk onafhankelijk is van de gewone regels van het Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging en in dewelke de mededeeling als onontbeerlijk voorkomt.

Zulks zou b.v. het geval zijn voor de rechtspleging van echtscheiding, die, ongetwijfeld, grootendeels buiten het kader van het Wetboek voor Burgerlijke Rechtspleging door een reeks artikels van het Burgerlijk Wetboek wordt geregeld en voor dewelke het Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging zelf, in zijn artikel 881, naar de beschikkingen van het Burgerlijke Wetboek verzendt. (14)

Dit zou den ook den uitleg geven van de verklaringen van den heer Masson voor den Senaat. Indien hij in echtscheidingszaken het advies van het Openbaar Ministerie onontbeerlijk heeft geacht, is het om wille van het bestaan van deze bijzondere rechtspleging, in elken stand derwelke het advies van den procureur wordt vereischt. (Artikels 245, 246 en 247 van het Burgerlijk Wetboek.)

Zulks zou nog het geval zijn voor de rechtspleging van scheiding van tafel en bed (artikels 875 en volgende, Wetboek Burgerlijke Rechtspleging), hetgeen de oplossing van het arrest van het Beroepshof van Brussel van 5 April 1930 zou verrechtvaardigen.

Het zou eindelijk nog het geval zijn volgens de Rechtbank van Eersten Aanleg van Antwerpen voor de rechtspleging strekkende tot een ontzetting. (Artikels 499 en volgende Burgerlijk Wetboek.)

Dit tweede criterium zal o.i. nog aanleiding geven tot moeilijkheden, daat het al of niet bestaan van zulke bijzondere rechtspleging steeds betwistbaar zal zijn.

8. — Wij meenen dan ook te mogen besluiten, dat de bestaande tekst van par. VI van het eenig artikel van de Wet van 25 October 1919 de oplossing oplegt volgens dewelke de vroegere bestaande regeling geheel en gansch vervangen dient te worden door een nieuwe regeling en dat voor de Recht-

bank van Eersten Aanleg de zaken voor de Kamer met eenigen rechter *steeds* aan het Openbaar Ministerie zouden medegedeeld worden, dan wanneer voor de Kamers met drie rechters deze mededeeling nooit meer plaats moet hebben.

Tegen deze oplossing, die men uit den tekst afleiden moet, kan men de niet tegengesproken en hierboven in nr 5 aangehaalde verklaring van den heer Masson opwerpen, volgens dewelke de mededeeling in de echtscheidingszaken blijft voortbestaan.

Wij vragen ons nochtans af in welke mate deze loutere verklaring voor den Senaat — wanneer ten andere in de Kamer geen woord over de moeilijkheid werd gerept — opweegt tegen een tekst die klaar en duidelijk is en zonder onderscheid van welken aard ook het Openbaar Ministerie uit de Kamers met drie rechters sluit.

Indien voor deze Kamer het Openbaar Ministerie, namelijk in de zaken van echtscheiding, nog moest worden gehoord, moest deze belangrijke uitzondering aan het nieuw principieel dan toch niet door de Wet worden opgenomen?

Wanneer men, buiten den tekst, toch een onderscheid wil maken tusschen mededeelbare en niet-mededeelbare zaken voor de Kamers met drie rechters, dan is het willekeurig karakter van de vooropgestelde criteria opvallend.

Om de mededeeling in zekere gevallen te behouden steunt men op louter toeval. Wij hebben er reeds op gedrukt (zie nr. 6) en denken daarom ook de mogelijkheid van een onderscheid te mogen verworpen.

Men zou er, o.i. ook niet kunnen aan denken de mededeeling *alleen* in de echtscheidingszaken te behouden, onder voorwendsel dat deze zaken *alleen* door den heer Masson in zijn verklaring werden bedoeld.

Het behouden, volgens den heer Masson, van de mededeeling van deze zaken kan immers niet afgescheiden worden van de reden die hij er van gaf: namelijk het bestaan van de bijzondere wetsbepalingen van het Burgerlijk Wetboek, die deze mededeeling bevelen. Deze reden brengt er dan op haar beurt noodzakelijk toe, andere, in getal steeds toenemende, uitzonderingen aan te nemen om wille van een criterium die, o.i., niet met den tekst van par. VI te vereenigen is.

Wij hebben ook reeds aangetoond hoe de jongste rechtspraak van ons Hooger Hof het onderscheid, dat men uit de woorden van den heer Masson wil afleiden, verworpen heeft, met de mededeeling als overbodig te verklaren in een zaak waar zij nochtans door een anderen tekst dan artikel 83 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging voorzien was.

Een arrest van het Beroepshof van Luik van 10 December 1931 (15) bekrachtigd ook onze zienswijze wanneer het zonder onderscheid zegt: « la dispense pour lui (het O. M.) d'assister aux débats supprime par le fait même la nécessité pour lui de prendre des conclusions ».

Het gold hier een fiscale zaak, waar de Staat dus partij was.

De logische oplossing die wij hier durven voorstellen, zal slechts bezwaarlijk — wij geven er ons zeer duidelijk rekenschap van — door de Rechtbanken van Eersten Aanleg worden aangenomen voor wat betreft de echtschdingszaken.

De verklaring van den heer Masson heeft er de veralgemeende mededeeling van deze zaken voor de Kamer met drie rechters voor gevolg gehad en wij denken niet dat dit gebruik zonder een verandering in de wetgeving of een formeele beslissing van het Verbrekingshof zal gewijzigd worden.

Maar voor wat de andere vragen, die op stilzwijgende wijze door den heer Masson werden bedoeld, betreft, heerscht in de rechtspraak de grootste onzekerheid. De hierboven aangehaalde vonnissen van de Hoven van Luik en Brussel en van de Rechtbanken van Namen en van Antwerpen, zijn er voorbeelden van.

Laat ons dan hopen dat aan het Hooger Hof de gelegenheid zal gegeven worden een principiësarrest te vellen ofwel dat de Wetgever hier zijn werk zal vervolmaken.

In ieder geval heeft het vraagstuk alleen voor de vragen strekkende tot echtscheiding en scheiding van tafel en bed een verplichtend karakter.

Het zijn immers die zaken alleen die tevens mededeelbaar zijn en die naar de Kamers met drie rechters *moeten* verzonden worden.

Voor al de andere zaken voor dewelke het behouden van de mededeeling twijfelachtig zou zijn, kan men aan de moeilijkheid ontsnappen met ze te verzenden naar een kamer met eenigen rechter, waar de mededeeling altijd geschiedt.

9. — Dit zal er ons nog toe brengen vluchtig te onderzoeken op welke wijze die verzending geschieden kan.

In principie is het de Voorzitter van de Rechtbank die het recht bezit de zaken onder de kamers te verdeelen.

Wat nu gedaan wanneer de zaak reeds aarhangig is voor een van de kamers van de Rechtbank en wanneer op dit oogenblik de Rechtbank van oordeel is dat bij gebrek aan een ambtenaar van het Openbaar Ministerie haar samenstelling onregelmatig is?

De eenvoudige verzending van de zaak naar een latere terechtzitting moet niet noodzakelijkerwijze een oplossing aan het vraagstuk brengen.

Waarom zou de kamer met drie rechters op deze latere terechtzitting regelmatig samengesteld zijn? De Rechtbank, die geen bevelen mag geven aan het van haar onafhankelijk Openbaar Ministerie, kan het niet *verplichten* aanwezig te zijn op deze latere terechtzitting wanneer zijn aanwezigheid op deze kamer door het reglement van de Rechtbank niet wordt voorzien.

In feite zal deze aanwezigheid ten gevolge van de goede verstandhouding tusschen de rechtbank en het Openbaar Ministerie gemakkelijk bekomen worden, maar hoe zal men in rechte deze aanwezigheid verrechtvaardigen wanneer zij door de Wet niet wordt voorzien?

Heeft men immers niet beweerd dat eens dat de Wet deze aanwezigheid niet meer voorziet, deze laatste, ipso facto, als uitgesloten en door de Wet verboden moet aanzien worden? (16)

Het Openbaar Ministerie zou dus volgens deze stelling zoomin als voor de Handelsrechtbank of voor een Vrederechter, voor een kamer met drie rechters mogen zetelen.

Indien het er toch aanwezig is zal, o.i., daarom de rechtspleging niet met een grond van nietigheid behept zijn.

Quod abundat non vitiat.

Voor de Rechtbanken van eersten aanleg die in zekere rechterlijke arrondissementen in afwezigheid van de Rechtbank van Koophandel kennis nemen van de handelszaken, wordt de aanwezigheid van het Openbaar Ministerie uitdrukkelijk door art. 33 van de Wet van 18 Juni 1869 uitgesloten.

Maar daarom zou de rechtspleging niet onregelmatig zijn wanneer het Openbaar Ministerie gedurende het behandelen van een handelszaak gezeteld zou hebben. (17)

De nieuwe samenstelling van de kamers met drie rechters heeft nochtans ook, volgens ons, de afschaffing van de gerechtelijke en van de vrijwillige mededeeling voor deze kamers voor gevolg. (18)

Het Openbaar Ministerie dat de mededeeling van een zaak voor een Vredegerecht niet zou mogen vorderen om er vrijwillig zijn advies in te geven, mag dit evenmin doen voor de kamers met drie rechters.

Wederkeerig zou een kamer met drie rechters evenmin dan een Rechtbank van Koophandel de gerechtelijke mededeeling mogen bevelen.

In de in het huidig nummer opgenomen beslissing heeft de rechtbank dan zeer voorzichtig gehandeld met deze mededeeling niet te bevelen en alleen, na de bestatiging van haar (naar haar meening) onregelmatige samenstelling, de zaak onbepaald uit te stellen.

De partijen zijn in zulk een geval niet ontwapend. Art. 63 van het Dekreet van 30 Maart 1808

voorzag immers reeds dat in geval van betwistingen aangaande de verdeling de pleitbezorgers voor den Voorzitter van de Rechtbank moesten verschijnen om door hem over de moeilijkheid onmiddellijk en zonder kosten te doen uitspreken.

Bij toepassing van deze wetsbepaling had de rechtbank aangenomen dat de Voorzitter de macht bezat om, na een zaak voor een kamer verzonden te hebben, dezelfde nog aan deze kamer te onttrekken, wanneer ten minste het onderzoek voor haar nog niet begonnen geweest was.

Dezelfde rechtspraak nam dan ook aan dat de Rechtbank, door de zaak onbepaald te verzenden er eigenlijk geen kennis van nam en dat zulk een beslissing de mogelijkheid van onttrekking liet bestaan. (19)

Deze bijzondere bevoegdheid van den Voorzitter werd door het par. V van de Wet van 25 Oktober 1919 uitdrukkelijk bekrachtigd. En wel met redenen. Indien immers vóór de wet van 1919 een zaak verzonden was geweest naar een kamer voor dewelke zij, naar de aanduidingen van art. 60 van het Dekreet van 30 Maart 1808 en de reglementen en de gebruiken van de Rechtbank, niet mocht verzonden worden, gaf dit geen aanleiding tot onbevoegdheid van de kamer voor dewelke de verzending had plaats gehad.

Nu, in tegendeel, dat zekere zaken door de Wet zelf aan de kamer met drie rechters voorbehouden zijn, zal een andere kamer er niet geldig kunnen over uitspraak doen. Daarom moest ongetwijfeld het middel voorzien worden om aan een missing in de verdeling te verhelpen. Daarom ook bevestigt par. V van de Wet van 25 Oktober 1919 uitdrukkelijk dat in geval van betwistingen aangaande de verdeling der zaken tusschen de verschillende kamers de Voorzitter van de rechtbank zonder kosten daarover uitspraak doet en geeft deze tekst aan den Voorzitter de bevoegdheid om door *intrekking van een van zijn vroegere* beslissingen aangaande de verdeling, de zaken die ten gevolge van een vergissing naar een kamer met eenigen rechter verzonden zouden geweest zijn, wanneer zij van aard waren om aan een kamer met drie rechters voorbehouden te worden, naar een van deze kamers te verwijzen.

Het schijnt dan wel redelijk op dezelfde wijze te handelen wanneer een kamer meent niet te mogen uitspreken zonder advies van het Openbaar Ministerie.

10. — Volledigheidshalve zullen wij nog aanstippen :

1°) dat het gebrek aan mededeeling aan het Openbaar Ministerie geen aanleiding geeft tot verbreking, maar wel, volgens art. 480, 8° Wetboek

van Burgerlijke Rechtspleging, tot rekwest civiel (20)

2°) dat het vroeger stelsel van het Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging voor het Hof van Beroep geheel en gansch van waarde blijft.

A. LE PAIGE

Assistent bij de Vrije Hoogeschool
te Brussel.

(1) Le Ministère Public, partie intervenante, Jal. des Trib. 1922, kol. 327 en volgende.

(2) Zie daaromtrent de uiteenlopende meeningen van twee medewerkers van dit blad. H. Bekaert : Over hervorming in rechtszaken, R. Weekbl. 1932-33, kol. 663 en volgende; Van Hille : Het Openbaar Ministerie in Burgerlijke Zaken, R. Weekbl. 1933-34, kol. 17 en volgende.

(3) Parl. Besch. 1918-19, Kamer, blz. 527, al. 5 en 6.

(4) Zitting van 17 Okt. 1919, Parl. Hand. Senaat 1918-19, blz. 905.

(5) Verbrekingshof 11 Mei 1922, Pas. 1922, I, 285 en de zeer volledige besluiten van den heer Advokaat-Generaal Holvoet. In tegenovergestelden zin Prof. L. Van Bouwel, Handboek van het Burgerlijk Procesrecht, n° 124, die enkel op de oudere rechtspraak van het Verbrekingshof schijnt te steunen.

(6) Ten minste niet in hoedanigheid van gevoegde partij. Indien het Openbaar Ministerie toegelaten wordt tot het beroep tegen een vonnis in een geding geveld in hetwelk het geen hoofdpartij was, is het, omdat men, in dit geval, aanneemt dat het Openbaar Ministerie het geding voorzien door art. 46 van de Wet van 20 April 1810 uitoefent (Zie Beroepshof Brussel, 17 Juni 1914, B. J. 1919, 10; Pas. 1914, II, 212).

Dit geding mag door hem in elken staat van de zaak en in elken graad van den aanleg uitgeoefend worden (Beroepshof Brussel, 16 December 1914, Pas. 1915-16, II, 7; Luik 19 December 1923, Jur. Liège 1924, 33).

Maar daardoor neemt het Openbaar Ministerie, juist door het aantekenen van het beroep, de hoedanigheid van hoofd- of tusschenkomende partij aan.

(7) Deze meening wordt zonder bespreking nog als onbetwistbaar aangenomen door Prof. Van Bauwel in zijn Handboek van het Burgerlijk Procesrecht, n° 127, n. I, blz. 192. Schrijver is nochtans een van de vinnige bestrijders van de tusschenkomt van het O. M. in burgerlijke zaken (zie op. cit. n° 128).

(8) Jal. Trib. 1922, col. 333; B. J. 1922, 631; P. P. 1922, 147.

(9) Belg. Jud. 1935, kol. 199; Jal. Trib. 1935, n° 3402, kol. 149. Het huidige betoog was reeds gedeeltelijk geschreven wanneer dit arrest gepubliceerd werd.

(10) Belg. Jud. 1931, 151.

(11) Staatsblad 9 November 1919, kol. 5830; J. T. 1919, 584.

(12) Wij hebben in de aanhalingen van het huidige artikel den officiëlen tekst steeds eerbiedigd.

(13) Zitting 31 Juli 1924, Parl. Hand. Senaat 1923-24, 1409.

(14) Daarom heeft, bij voorbeeld, het Beroepshof van Brussel, door een arrest van 10 Februari 1934, op de besluiten van den Heer Advokaat-Generaal Wouters geveld (Belg. Jud. 1934, 332) beslist dat het middel van de herroeping van het gewijsde of rekwest civiel niet bestond in zake echtscheiding, juist omdat deze rechtspleging op onafhankelijke wijze geregeld was door het Burgerlijk Wetboek.

(15) Pas. 1932, II, 242.

(16) De Rijkere : 1° Ministère Public et les Chambres civiles composées de trois juges B. J. 1924, kol. 418 en volgende.

(17) In dien zin De Rijkere, J. T. 1922, 381.

(18) Zie Luik 10 December 1931.

(19) Beroep Brussel 31 Januari 1874, Belg. Jud. 1874, 590.

(20) Verbrekingshof, 3 Juli 1879, Pas. 1879, I, 342.

RECHTSPRAAK

HOF VAN BEROEP TE GENT

2de Kamer. — 7 November 1934.

Voorzitter : M. Joret.

Raadsheeren : MM. de Coquéau des Mottes
en Van Winckel.

Advocaat-Generaal : M. Van Cuyck.

Pleiters : Mters De Vis en Deharveng.

CONCORDAAT. — BEKRACHTIGING. — VERZET.
— BEROEP. — ONBEKWAAMHEID. — GOEDE
TROUW.

*Om de bekrachtiging van een vraag tot voorkomend
concordaat, door de wettelijke meerderheden ge-
steund, te verwerpen, volstaat het niet dat een der
schuldeischers zou beweren dat de schuldenaar niet
ongelukkig en tergoeder trouw is bij gemis aan be-
kwaamheid. De onbekwaamheid verhindert geens-
zins de goede trouw.*

V. t/ C..

Overwegende dat beroeper V., die tegen de
aanneming gestemd had van het concordaat door
zijn schuldenaar C. aangevraagd, tot staving van
zijn beroep tegen de bekrachtiging van het concor-
daat de volgende grieven aanvoert :

1° De Rechtbank heeft ten onrechte geweigerd ze-
kere schuldvorderingen in aanmerking te nemen, en
heeft er andere in aanmerking genomen die zij had
moeten ter zijde stellen;

2° Het voorgesteld concordaat benadeelt de belan-
gen der niet-bevoorrechte schuldeischers, voor wien
het geen het minst voordeel medebrengt;

3° Schuldenaar C. mag niet aanzien worden als
zijnde ongelukkig en ter goeder trouw;

1. — Overwegende dat de bestredene beslissing
door gepaste en afdoende beweegredenen, welke het
Hof overneemt, van de schuldvorderingen in de con-
clusiën van beroeper vermeld, de eene in aanmerking
genomen en de andere ter zijde gesteld heeft;

II. — Overwegende dat beroeper om te beweren dat
het bevoorrecht passief door het actief niet zal ge-
dekt worden, moet verzwijgen dat de schuldvordering
van den fiscus, aanvankelijk 60.000 frank bedragen-
de tot 3420 fr. 20 verminderd werd;

Dat, ten gevolge van die vermindering het hoogst
waarschijnlijk voorkomt dat aan de niet-bevoorrechte
schuldeischers een dividend zal uitgekeerd worden;

Overwegende bovendien dat men, in zake van con-
cordaat tot voorkoming van faillissement, als grond-
beginsel moet aannemen dat de schuldeischers zelve
best over hun belang kunnen oordeelen;

Dat beroepene's voorstellen tot akkoord aangenomen
werden door 23 schuldeischers, op 29, en dat de
aannemende schuldeischers, door hunne schuldvorde-
ringen, meer dan 4/5 van het passief vertegenwoor-
digen;

Dat inzake geene zware en afdoende redenen voor-
komen om den wensch van zulke meerderheid der
schuldeischers tegen te werken;

III. — Overwegende dat, reeds voor den eersten
rechter, beroeper beweerd had, dat de schuldenaar
noch ongelukkig, noch ter goeder trouw was, maar
dat die beweringen zonder invloed gebleven zijn op
de stemming der schuldeischers en op de beslissing
der Rechtbank;

Dat de Handelsrechtbank, door het onderzoek van
den afgevaardigden Rechter en door zijn verslag in-
gelicht, uitdrukkelijk aangenomen heeft dat schulde-
naar zich in eenen ongelukkigen toestand bevond en
van goede trouw was;

Overwegende dat beroeper, voor het Hof, dezelfde
beweringen inbrengt, maar dat de eene, stellig door
beroepene betwist, door beroeper niet bewezen wor-
den, en dat de andere geenszins afdoende zijn, daar
uit de aangehaalde feiten niet spruit dat beroepene
bedrieglijke handelingen zou gepleegd hebben of
zware onregelmatigheden die de goede trouw zouden
uitsluiten;

Dat, indien beroepene in zijne handelszaken zekere
onbekwaamheid of gemis aan ondervinding schijnt
betoond te hebben, zulks toch van aard niet is, om te
beletten dat het gestemd concordaat bekrachtigd
worde, daar er geen twijfel bestaat dat de nadeelige
gevolgen van die onbekwaamheid verengerd werden
door de huidige handelscrisis en bijzonderlijk door
de belangrijke en onvoorziene schommelingen van de
koopwaren in dewelke beroepene handel dreef;

Om deze redenen,

Het Hof,

Gelooft het eensluidend advies van den heer Ad-
vocaat-Generaal Demy;

Ontvangt het beroep, en alle tegenstrijdige conclu-
siën van de hand wijzende;

Verklaart het beroep ongegrond, bevestigt het be-
streden vonnis;

Verleent akte aan beroepene van zijn voorbehoud
nopens zekere beleedigende aantijgingen van beroe-
per;

Beveelt dat het arrest binnen de drie dagen na uit-
spraak zal aangeplakt worden in de gehoorzaal van
de Handelsrechtbank te Aalst en bij extrakt zal be-
kend gemaakt worden in het «Staatsblad», de «Stan-
daard» en de «Volkstem»;

Verwijst beroeper in de kosten van beroep.

Scheidt de kosten van beroep af ten voordeele van
pleitbezorger Meester van Heuverswyn, die bevestigt
dezelve voor het grootste gedeelte te hebben ver-
schoten.

Vlaamsche Juristen

Abonneert U op het

RECHTSKUNDIG
WEEKBLAD !!!

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

9e Kamer. 2 April 1935.

Voorzitter : M. Heyse.
Raadsheeren : M. M. Daubresse en Lacroix.
Adv.-Gen. : M. Van Durme.
Pleiter : Mter Geysen.

MISBRUIK VAN VERTROUWEN. — VERJARING. — VERTREKPUNT. — VOLTREKKING VAN HET MISDRIJF. — ONDERBREKING. — VERVOLGING DOOR ONBEVOEGDEN AMBTENAAR. — GELDIGE ONDERSCHIEDING.

Het misbruik van vertrouwen wordt voltrokken door de weigering van terugbetaling of door de bekentenis van de onmogelijkheid ervan.

De onderbreking der verjaring door vervolging vanwege een onbevoegd ambtenaar is geldig.

D. M. t/ R.

Gezien het beroep ingediend op 8 Februari 1935 door betichte, tegen het vonnis uitgesproken (door 3 Rechters) den 8 Februari 1935, door de rechtbank van eersten aanleg van het arrondissement Antwerpen, dewelke, rechtdoende in boetstraffelijke zaken, zegt dat de onderzoeks- en vervolgingsdaden der jurisdictiën van het arrondissement Brugge, wel degelijk de verjaring onderbroken hebben en dat deze laatste ten onrechte door betichte wordt ingeroepen;

Wijst de exceptie tot verjaring door betichte ingeroepen af, en veroordeelt deze tot de kosten;

Gehoord het verslag gedaan door den Heer Daubresse, Raadsheer;

Gehoord het Openbaar Ministerie in zijn advies;

Gehoord de betichte in zijn middelen van verdediging ontwikkeld door Meester Geysen, advocaat;

Aangezien alleen de verjaring der openbare verordening nu in spraak is;

Aangezien het misbruik van vertrouwen alleen voltrokken wordt door de weigering of de bekentenis van de onmogelijkheid van de terugbetaling, of de desbetreffend onwerkdadige terugeisching (Nypels et Servais, art. 491 van S. W. B. Nr 31, 32 en 35; Beltjens, art. 491 van S. W. B., Nr 29 en 56bis! Cass. 9 juillet 1934, Pas. I. 357);

Aangezien het vaststaat dat betichte niet voor September 1931 ingebreke werd gesteld, de hem toevertrouwde gelden om er een bepaald gebruik van te maken, terug te geven, en dat het dan eerst is gebleken dat hij het niet kon of wou doen;

Aangezien betichte den 21 Maart 1934 gedagvaard werd om voor het Hof van Beroep te Gent te verschijnen;

Aangezien de onbevoegdheid van den ambtenaar van het Openbaar Ministerie, van wien deze dagvaarding voortkwam, later vastgesteld is geweest door het arrest van het Verbrekingshof in datum van 22 October 1934, behelzende de regeling van rechtsgebied;

Aangezien, in deze omstandigheden, voormelde dagvaarding, alhoewel ten aanzoeke van eenen onbevoegden ambtenaar betrekend, de verjaring behoorlijk heeft gestuit (Verbrekingshof, 15 December 1930, Pas. 1931-1-17; Braas, Précis d'Instruction Criminelle, blz. 56);

Om deze beweegredenen,

Het Hof,

Rechtdoende bij tegenspraak;

Gezien art. 211 van het strafvorderingswetboek aangeduid ter zitting door den Heer Voorzitter;

Bevestigt het bestreden vonnis en verwijst den betichte in de beroepskosten beloopende in 't geheel 39 frank 48 centiemmen;

Aldus gedaan en uitgesproken in openbare zitting van het Beroepshof te Brussel, den tweeden April negentien honderd vijf en dertig.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

2e Kamer. 28 Januari 1935.

Voorzitter : M. Heimbürger.
Rechters : MM. Paës en Boelens.
Pleiters : Mters Stelfeld t/ Verbaet.

OPENBAAR MINISTERIE, AANWEZIGHEID IN DE KAMERS MET 3 RECHTERS. — RECHTSVORDERING STREKKENDE TOT INTERDICTIE.

Een rechtsvordering die tot interdictie strekt moet aan het Openbaar Ministerie medegedeeld worden in gevolge art. 515 B. W.

Wanneer zulk een rechtsvordering hangende is voor een kamer met 3 rechters, waar geen ambtenaar van het Openbaar Ministerie zetelt, bestatigt de Rechtbank dat zij niet regelmatig is samengesteld en verzendt zij de zaak naar een latere zitting.

M. Victor t/ Wwe M.

Gehoord de partijen in hunne middelen en besluiten;

Gezien de stukken des gedings waarbij de dagvaarding dd. 30 Maart 1934 boeket;

Aangezien aanlegger opwerpt dat de Rechtbank niet regelmatig samengesteld is om te vonnissen over een eisch strekkende tot interdictie van verweerster; dat hiervoor de tusschenkomst van het openbaar ministerie vereischt is;

Aangezien de mededeeling van het Openbaar Ministerie vroeger geveerd ingevolge de bepalingen van artikel 83 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering niet meer vereischt is, gelet op par. VI der wet van 25 October 1919 gewijzigd en volledigd door deze van 30 Juli en van 7 Augustus 1924 (Arrest Hof van Gent, 26 April 1922, J. T. 1922 col. 333);

Aangezien dit artikel 83 o. a. betrekking heeft op de gedingen aangaande den staat der personen dat dus in principie in dergelijke gedingen, wanneer zij aanhangig gemaakt worden voor een burgerlijke kamer van drie rechters de tusschenkomst van het Openbaar Ministerie tijdelijk niet meer geveerd wordt;

Aangezien de beschouwing dat het Openbaar Ministerie luidens artikels 891 en 892 van het wetboek van Burgerlijke Rechtspleging na mededeeling van het rekwist door den Voorzitter moet besluiten niet van aard is deze zienswijze te ontzenuwen; dat het inderdaad dan nog een eenzijdige proceduur geldt waar doorgaans de tusschenkomst van het Openbaar Ministerie opgelegd wordt;

Aangezien ook het feit dat krachtens artikel 496

Burgerlijke Wetboek de tegenwoordigheid van het Openbaar Ministerie noodzakelijk is tijdens de onderzaging geenszins mag doen besluiten dat zulks ook noodzakelijker wijze het geval moet zijn, wanneer ten gronde gevonnis wordt;

Aangezien echter artikel 515 van het Burgerlijk Wetboek uitdrukkelijk bepaalt dat geen vonnis inzake interdictie geveld wordt, noch in eersten aanleg, noch in beroep, hetzij op de besluiten genomen door het Openbaar Ministerie;

Aangezien niets toelaat af te leiden uit de wet van 25 October 1919 gewijzigd zooals hooger gezegd dat deze wetsbeschikkingen niet meer van kracht zouden zijn;

Aangezien bijgevolg de opwerping van aanlegger gegrond voorkomt en het Openbaar Ministerie dient vertegenwoordigd te zijn ter zitting ten einde zijne besluiten te nemen vooraleer er kan gevonnis worden;

Om deze redenen, De Rechtbank,

Alle verdere of tegenstrijdige besluiten afwijzende;

Zegt voor recht dat de tegenwoordigheid van het Openbaar Ministerie ter zitting vereischt is, gezien de eisch strekt tot interdictie en dat de huidige samenstelling der rechtbank dus onregelmatig is;

Verzendt de zaak naar een latere zitting vast te stellen door den Heer Kamervoorzitter op aanvraag der snelst optredende partij.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE KORTRIJK

2 Maart 1935.

Eenige rechter : M. Guillemijn
Openb. Min. : M. de la Kéthulle de Ryhove.
Pleiters : Mters Pringiers en Beeckman.

KON. BESLUIT VAN 31 OCTOBER 1934. — ONROEREND GOED. — WOONHUIS. — HERBERG. — TOEPASSELIGHEID VAN HET K. B.

Er dient inzake toepassing van het K. B. van 31 October 1934, geen onderscheid gemaakt tusschen huizen hoofdzakelijk of bijkomstig dienstig tot uitoefening van den handel.

IV. N. t/ V.

Aangezien het beroep regelmatig werd ingeslagen binnen den wettelijken termijn, tegen het tusschenvonnis uitgesproken den 18 December 1900 vier en dertig, door de Vrederechtbank van het tweede kanton van Kortrijk;

Aangezien bij dit vonnis, de verweerder in beroep aanvaard wordt te bewijzen, dat de maandelijksche huurprijs van het huis door hem bewoond, veertien frank bedroeg op eersten Oogst 1900 veertien;

Aangezien de aanlegsters in beroep beweren dat zulks ten onrechte is, daar dit huis, de herberg «In de Lente» gebruikt wordt als woonst en voor den handel tegelijk, en, dientengevolge, buiten toepassing valt van Hoofdstuk II van het Koninkl. Besluit van 31 October 1934, betreffende de huurovereenkomsten;

Aangeziende aanlegsters in beroep volgend stelsel voorhouden : dat Kapittel I betrekking heeft op al

de voor het van kracht worden van dit besluit gesloten huurovereenkomsten betreffende vaste goederen of gedeelten van vaste goederen, die als woongelegenheden of voor den handel gebruikt worden, en dat in Hoofdstuk II er slechts spraak is van tot woongelegenheden gebruikte vaste goederen of gedeelten van vaste goederen en dat daaruit volgt dat dit hoofdstuk, die op beperkte wijze dient te worden uitgelegd, niet toepasselijk is op onroerende goederen, dienstig tot uitoefening van eenen handel;

Aangezien door de woorden «vaste goederen die voor den handel gebruikt worden» er geen onderscheid wordt gemaakt tusschen vaste goederen uitsluitelijk, hoofdzakelijk en bijkomstig dienstig tot den handel;

Aangezien artikel I dus van toepassing is, zoowel op vaste goederen uitsluitelijk ten gebruike van een handel, als op deze die dienen tot woonst en tot uitoefening van eenen handel;

Aangezien de zinsnede «goederen die als woongelegenheden gebruikt worden» moet ook op dezelfde wijze worden uitgelegd, het is te zeggen, dat al de vaste goederen dienstig tot woonst, zonder onderscheid, bedoeld zijn;

Aangezien ware aan deze zinsnede de beteekenis gegeven, dat zij slechts de onroerende goederen behelst uitsluitelijk of hoofdzakelijk dienstig tot woonst, dan zou de eerstaangehaalde zinsnede van het Koninklijk Besluit zoo moeten begrepen worden, dat zij alleenlijk betrekking heeft op vaste goederen die uitsluitelijk of hoofdzakelijk gebruikt worden voor den handel en dan vallen de andere vaste goederen die dienen tot woonst als tot het uitoefenen van den handel, buiten toepassing van het Koninklijk Besluit, hetgeen zekerlijk tegenstrijdig met het inzicht van den wetgever, en ook met den tekst van het Koninklijk Besluit;

Aangezien de inlassching van de termen «of voor den handel gebruikt» in het eerste hoofdstuk, noch voor doel, noch voor gevolg heeft, de beteekenis te beperken der woorden, «als woongelegenheden gebruikt»;

Aangezien dezelfde woorden, dezelfde beteekenis moeten behouden in het Koninklijke Besluit in geval er geene wijziging uitdrukkelijk of klaarblijkelijk voorzien is, wat in het Besluit niet voorkomt;

Aangezien het klein verschil tusschen «als» en «tot woongelegenheden gebruikt» geen verschil in de betekenis van deze zinsnede daarstelt, en er, overigens, geen verschil bestaat in den Franschen tekst (à usage d'habitation);

Aangezien het Koninklijk Besluit en namelijk artikel 9, niet op uitgebreidende wijze uitgelegd wordt wanner aan de bewoordingen de eigenlijke beteekenis gegeven wordt;

Aangezien het verslag aan den Koning, de gegevene beschouwingen staft;

Aangezien inderdaad er te lezen staat : «Hoofdstuk II beoogt de beperking van de kleine huurprijzen, het is te zeggen de beperking van kleine woningen of gedeelten van die woningen. Het geldt voornamelijk de woongelegenheden waarop het Besluit van 31 Juli 1934, reeds van toepassing is; maar het reikt verder, daar zonder onderscheid in gansch de uitgestrektheid van het Rijk»;

«De verlenging wordt verworven onder bijna gelijkwaardige voorwaarden als deze welke gesteld worden bij het Koninklijk Besluit van 31 December 1929»;

Aangezien sedert de wet van 20 Februari 1923, op de huishuurovereenkomsten, er geen onderscheid gemaakt werd tusschen huizen, hoofdzakelijk en bijkomstig dienstig tot uitoefening van den handel (Payen en Van Kelecom : Commentaire de la loi du 20 février 1923, bl. 14; wet van 28 December 1926; art. 2, K. B. van 31 December 1929, art. 5 betreffende de huishuur);

Aangezien het niet aannemelijk is, dat de wetgever weer het onderscheid tusschen vaste goederen hoofdzakelijk en deze bijkomstig ten gebruike van woonst en handel, zoude hebben willen inbrengen, zooals dit, op weinig na, bestond in de wet van 14 Oogst 1920, zonder dat hij daarover zijn wil uitdrukkelijk te kennen zoude gegeven hebben (Pas. 1921, 1, 453, arrest van 14 Juli 1921; J. J. P. 1922 bl. 144, Studie van den heer Namèche);

Aangezien de afschaffing van Koninklijk Besluit van 31 Juli 1934 niet voor uitwerking hebben kan, de betekenis te wijzigen der bewoordingen van het Koninklijk Besluit van 31 October 1934, en het verslag aan den Koning;

Aangezien aanleggers in beroep opwerpen dat de huurwaarde der herberg «In de Lente» tot twee en twintig frank per maand beliep op eersten Oogst, negentien honderd veertien, en, daar deze herberg sedert den oorlog vermeerderd en verfraaid werd, dat deze huurwaarde op eersten Oogst negentien honderd veertien verhoogd en vastgesteld is op zeven en twintig frank te maande;

Aangezien deze bewering tot nu toe niet bewezen is;

Aangezien volgens aanleggers in beroep, het feit waarvan de Eerste Rechter het bewijs bevolen heeft, niet doeltreffend is;

Aangezien de eerste rechter den gedaagde in beroep aanvaard heeft te bewijzen, dat het huis waarvan kwestie, aan veertien frank te maand verhuurd was op eersten Oogst negentien honderd veertien;

Aangezien dit bewezen zijnde, de huurwaarde op eersten Oogst negentien honderd veertien, vaststellen zal, tenzij aanlegster in beroep het tegenbewijs inbrengen, dat de huurprijs niet strookt of niet meer strookt met de gezegde huurwaarde;

Om deze redenen, en de niet tegenstrijdige van den eersten Rechter :

De Rechtbank, gehoord den heer de la Kéthulle de Ryhove, substituut Procureur des Konings, in zijn advies gegeven ter openbare zitting van zestienden Februari laatst, alle breedvoerige beslitselen verwerpend als ongegrond, ontvangt het beroep en erop wijzende, zegt dat de herberg «In de Lente», staande te Kortrijk, als woongelegenheden wordt gebruikt en diensvolgens bekrachtigt het tusschenvonnis waarvan beroep.

Verzendt de zaak voor de bevoegde Vrederechtbank en verwijst de aanlegsters in beroep tot de beroepskosten.

VLAAMSCHE JURISTEN

Abonneert U op het «Rechtskundig Weekblad»

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ST NIKLAAS

9 April 1935.

Referendaris : M. L. Thuysbaert.
Pleiters : Mters De Schrijver en Orban.

COMPENSATIE. — VOORWAARDEN. — WEDERKEERIGHEID DER SCHULDEN TUSSCHEN PARTIJEN.

Tot het bestaan der wettelijke compensatie is het vereischt dat beide partijen elkanders schuldenaren zijn.

De voorwaarde der reciprociteit ontbreekt, wanneer een persoon, schuldenaar zijnde van een vennootschap die de rechtspersoonlijkheid bezit, schuldeischer is van een der vennoten.

T. t/ Rubanerie des Flandres

Gezien de geregistreerde dagvaarding van 26 Februari 1935;

Aangezien de vraag strekt ten einde : «het verzet van aanzoeker tegen het vonnis, door de Rechtbank van Koophandel te Sint Niklaas, bij verstek, tusschen partijen gewezen, den 4 December 1934, te hooren ontvangen en, wat den grond betreft, gedaagde te hooren het verzet gegrond verklaren; gevolglijk, den aanzoeker te hooren ontslagen van alle veroordeelingen tegen hem uitgesproken, zoo in principaal als voor intresten en kosten; gedaagde zich te hooren veroordeelen tot de kosten»;

Aangezien de eischer in verzet niet ontkent dat gedaagde hem de goederen geleverd heeft waarvan betaling gevorderd werd bij geregistreerde dagvaarding van 22 November 1934; dat hij, evenwel, beweert, dat deze koopwaren, minstens gedeeltelijk, door schuldvergelijking werden betaald;

Aangezien eischer in verzet het bewijs moet bijbrengen zijner bevrijding van schuld;

Aangezien dit bewijs door eischer in verzet niet wordt geleverd :

dat, mocht het waar zijn dat eischer in verzet commissieloon moest ontvangen van den heer Van der Velden, voor wiens persoonlijke rekening hij zekere handelsverrichtingen heeft gedaan, zulks nooit aanleiding kon geven tot compensatie met de schuldverordering van gedaagde;

dat, immers, eene der voorwaarden tot het bestaan der wettelijke compensatie is : dat beide partijen persoonlijk elkanders schuldenaren zijn;

Aangezien de voorwaarde der reciprociteit ontbreekt wanneer een persoon, schuldenaar zijnde van een vennootschap, die de rechtspersoonlijkheid bezit, schuldeischer is van een der vennoten;

Aangezien zulks in zake het geval is;

dat, inderdaad, eischer in verzet geen schuldverordering laat gelden ten opzichte van de N. V. Rubanerie des Flandres, maar wel tegen den heer Van der Velden, een tegenwoordige of gewezen vennoot van voornoemde maatschappij;

Aangezien, bijgevolg, de schuldverordering door eischer in verzet tegengeworpen, bij gebrek aan de vereichte wederkeerigheid van de persoonlijke hoedanigheid van schuldenaren, niet in vergelijking komen kan met de schuldverordering van gedaagde in verzet;

Aangezien het verzet, derhalve, ongegrond is;
Om deze redenen,

De Rechtbank, alle tegenstrijdige besluiten verwerpende, ontvangt het verzet, verklaart hetzelfde ongegrond; gevolglijk, zegt dat het vonnis van 4 December 1934, zijn volle uitwerking zal hebben; veroordeelt eischer in verzet tot de kosten.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN

3e Kamer. 22 Februari 1935.

Referendaris : Mr. Van Houtte.

Pleiters : Mters J. De Clerck, J. Timmermans en Verbaet.

ARBEIDSCONTRAKT. — OPZEG. — VERGOEDING. — SCHADE. — VRIJWARING. — INCIDENTEELE VRAAG. — VOORWAARDEN VAN ONTVANKELIJKHEID.

In de beraming der schade geleden ten gevolge van een ontijdigen opzeg moet rekening gehouden worden van de werkelijke schade.

Een roep en vrijwaring, in den vorm eener incidenteele vraag, is slechts ontvankelijk, wanneer de in vrijwaring geroepene contractueel of wettelijk gehouden is.

Gezien de geboekte inleidende dagvaarding van 3 Juli en 10 November 1934;

Aangezien de zaken verknocht zijn en dienen samen gevoegd te worden;

I. Hoofdeisch :

Aangezien den eisch gegrond is;

Aangezien inderdaad aanlegger mondelings is aangenomen geworden door verweerster voor onbepaalde duur;

Aangezien de beweringen van verweerster als zou aanlegger slechts mondelings zijn aangenomen geweest tot einde December 1933, door geen enkel bewijs gestaafd zijn, als wanneer nochtans verweerster de mogelijkheid had zich een schriftelijk bewijs te verschaffen van hare huidige beweringen;

Aangezien om deze redenen dan ook de aanvraag van verweerster tot getuigeverhoor om hare beweringen te bewijzen moet afgewezen worden;

Aangezien verweerster ten onrechte gewag maakt tegenover aanlegger van zekere mondelinge mededeelingen haar gedaan door haar hoofdsteller Spincemaille, mededeelingen welke werden opgenomen in het niet voorgebrachte verslag der vergadering van den beheerraad der M. V. «De Schelde», van 25 November 1933;

Aangezien inderdaad aanlegger hiervan geen kennis kon nemen en ook geen kennis gehad heeft, gezien hem op geen enkel oogenblik bericht werd, voor 18 December 1933 dat hij slechts werkzaam zou zijn tot einde December 1933;

Aangezien zodoende verweerster een mondelinge opzeg had moeten geven aan aanlegger waarvan

de duur moet bepaald worden volgens de gebruiken in het vak, gezien de wet op het dienstcontract niet toepasselijk is;

Aangezien dit niet gebeurd is en verweerster zodoende eene vergoeding aan aanlegger moet betalen, vergoeding welke forfaitaire is en welke moet berekend worden in verhouding met de duur van den dienst van aanlegger, het beloop zijner wedde en de moeilijkheid om eene zelfde bediening te vinden;

Aangezien nochtans dit niet belet rekening te houden in de bepalingen der te betalen vergoeding met het werkelijk verlies, en de werkelijke schade door den bediende geleden en de vergoeding zodoende van minder belang zal zijn indien de bediende in een korte tijd of onmiddellijk eene nieuwe en zelfde bediening gevonden heeft. (zie Com. Anvers, 12 Jan. 1912 J. I. 1912, 478 Brux. 26 Juli 1912, J. Com. Brux. 10-32 S. S. Nicolas, 8 April 1913, J. Com. Flandres, 1913, 164; Anvers, 21 April 1922, P. A. 1922; 239), Liège, 2 November 1923, Pas. 1924 II, 292.

Aangezien in het huidige geval, niet betwist wordt door aanlegger dat zijn dienst ten einde is gekomen bij verweerster op 31 December 1933, door den eenzijdigen wil van verweerster en hij op 2 Januari 1934 eene nieuwe en zelfde bediening gevonden heeft in een ander dagblad;

Aangezien zodoende de schade opgelopen door aanlegger niet zeer hoog is en de Rechtbank van oordeel is dat een vergoeding van 500 frank ex aequo et bono, als billijk en gerechtigd voorkomt;

II. Roep in vrijwaring;

Aangezien de roep in vrijwaring ingediend door de Naamlooze Maatschappij «De Schelde» tegenover haren hoofdsteller Spincemaille onontvankelijk is;

Aangezien inderdaad verweerder Spincemaille slechts inzake geroepen is geworden onder den vorm van een accidenteele vraag strekkende tot gedwongen tussenkomst in het geding hangende tusschen Van Rausselt en de Naamlooze Vennootschap «De Schelde», ten einde deze laatste te vrijwaren tegen alle mogelijke veroordeelingen tegen haar uitgesproken;

Aangezien een dusdanige oproep in vrijwaring slechts ontvankelijk is, indien de verweerder in vrijwaring gehouden is, 't zij wettelijk 't zij contractueel de aanlegger te vrijwaren;

Aangezien het hier geen acti ratione geldt, welke aanlegster «De Schelde» principeel, zou kunnen hebben tegenover de verweerder Spincemaille haar hoofdsteller afgevaardigde beheerder;

Aangezien inderdaad het mandaat of de fout van den mandataris aanleiding kan geven tot eene verantwoordelijkheid en tot een hoofdgeding, doch slechts aanleiding kan geven tot een incidenteele oproep in vrijwaring indien de mandataris er in toegestemd heeft den lastgever te vrijwaren tegenover alle mogelijk verhaal;

Aangezien dit het geval niet is;

Aangezien inderdaad verweerder in vrijwaring Spincemaille zich nooit verbonden heeft contractueel de Naamlooze Vennootschap «De Schelde» te vrijwaren tegen welke verhaal ook en dat te meer geen enkel wettelijk voorschrift te dien einde kan toegepast worden aan verweerder in vrijwaring Spincemaille;

Aangezien ten andere ten gronde verweerder in vrij-

waring Spincemaille mondeling ontlasting bekomen heeft vanwege de Naamlooze Vennootschap «De Schelde» voor wat betreft de uitvoering van zijn mandaat van afgevaardigde beheerder;

Om deze redenen,

De Rechtbank alle verdere of tegenstrijdige besluiten afwijzende;

Veroordeelt verweerster «De Schelde» te betalen aan aanlegger de som van (500 frank) vijf honderd frank met de rechtelijke intresten en de kosten des gedings.

Beslissende op den roep in vrijwaring ingediend door de Naamlooze Vennootschap «De Schelde» tegenover den Heer Spincemaille;

Zegt dezen oproep in vrijwaring onontvankelijk en tevens ongegrond;

Veroordeelt Naamlooze Vennootschap «De Schelde» tot de kosten van deze oproep tot vrijwaring;

Verklaart het vonnis uitvoerbaar behalve voor wat betreft de kosten, niettegenstaande beroep en zonder borgstelling.

VREDEGERECHT TE SANTHOVEN

6 April 1935.

Vrederechter : M. Denecker
Pl. : Mters Vlietinck en Van den Bossche.

GEZINSTOELAGE. — STRAFFEN. — — KON. BESLUIT 14/8/1933. — ONWETTIG.

Het Kon. Besluit van 14 Augustus 1933 dat straffen voorziet ingeval van niet naleving van bepaalde voorschriften der wet van 4 Augustus 1930, is onwettig, daar het genomen is in uitvoering van de wet van 17 Mei 1933, waardoor aan den Koning zekere volmachten werden verleend en het valt buiten het kader der verleende volmachten.

O. M. t/ V. A.

Aangezien de feiten ten laste gelegd van betichte bewezen zijn.

Aangezien betichte echter opwerpt dat het Kon. Besluit van 14 Oogst 1933, dat de art. 43 en 63 der wet van 4 Oogst 1930 wijzigt, onwettig is.

Aangezien de rechtbank de plicht en diensvolgens het recht heeft de wettelijkheid van het K. B. te onderzoeken.

Aangezien dit besluit genomen geweest is krachtens de wet van 17 Mei 1933, die wet een uitzonderingswet is en diensvolgens beperkend moet uitgelegd worden.

Aangezien de wet gestemd is geweest om de Regeering toe te laten zekere maatregelen te treffen met het oog op het financieel herstel en het verwezenlijken van het begrotingsevenwicht.

Aangezien het K. B. van 14 Oogst 1933 genomen is krachtens art. 1 par. 1 en 2 van de wet van 17 Mei 1933, luidend als volgt : «met het doel de verbetering van de staatsfinantiën nog te bevorderen en de begrotingen te doen sluiten, kan de Koning gedurende een tijdverloop van 3 maanden en bij in Ministerraad overlegde besluiten wijzigen of aanvullen : de wetten betreffende de bezoldigingen, subsidiën, vergoedingen en toelagen van allen aard, die ten laste vallen van den Staat.

Aangezien de Regeering door die wet de macht niet ontvangt, om de wetten te wijzigen, en aan te vullen, betreffende subsidiën, vergoedingen en toelagen die niet ten laste van den Staat vallen;

Aangezien de lasten voortvloeiende uit de gezinsvergoedingen, niet ten laste van den Staat vallen, maar ten laste van private kassen, en dat de wijzigingen door het K. B. van 14 Oogst 1933, aan de wet van 4 Oogst 1930 gebracht, niet de inkomsten of uitgaven van den Staat, maar deze van private kassen regelt;

Aangezien weliswaar de wet van 4 Oogst 1930, een geldelijke tusschenkomst van de Staat voorziet in art. 12, maar dat het bedrag van die tusschenkomst door de wet is vastgesteld op 30.000.000 franken per jaar en dit ne variëtur zooals duidelijk blijkt uit het opstel van art. 52 dat voorschrijft dat het overschietende van de staatstoelage na de hulp aan de primaire kassen, wier geldmiddelen ontoereikend mochten zijn, zal verdeeld worden onder al de derde en volgende kinderen welke door het geheel der primaire kassen in het land worden bedeed;

Aangezien het K. B. de staatstoelagen had mogen verminderen of beslissen dat de staatstusschenkomst die in geen geval de dertig millioen mocht overschrijden, enkel dienen mocht om het gebeurlijk geldelijk tekort van de primaire kassen te dekken, en daarna maatregelen had kunnen nemen om dit tekort dat de staat dan geheel of gedeeltelijk had moeten dekken te vermijden;

Aangezien dit wellicht het inzicht van de regeering geweest is, maar het K. B. dit niet gedaan heeft, art. 52 van de wet van 4 Oogst 1930 ongewijzigd heeft gelaten en dus enkel de geldelijke toestand der private kassen regelt.

Aangezien het K. B. van 14 Oogst 1933, dus onwettig is, daar de regeering de macht niet had zulk een besluit te nemen en uit te vaardigen.

Om deze redenen :

De rechtbank van Politie van het kanton Santhoven recht doende wedsprakelijk, verzendt voornoemde betichte V. A. J., van de klacht tegen hem ingericht en stelt hem buiten zake zonder kosten en oordeelende over den burgerlijken eisch, aangezien de politie rechtbank geen uitspraak mag doen over den burgerlijken eisch, tenzij gelijktijdig met een veroordeeling van den betichte, aangezien de politierechtbank dus onbevoegd is om over den burgerlijken eisch te vonnissen.

Om deze redenen wijzen de burgerlijke partij van haren eisch af en veroordeelden haar tot de kosten des gedings gerekend op 18 fr.

VREDEGERECHT TE BERCHEM

5 Maart 1935.

Vrederechter : M. Baeten.
 Pleiters : Mters J. De Smedt en R. Mathijs.

BEVOEGDHEID. — BEDROG. — VASTSTELLING.
 KOSTEN. — WETTEN OP DE BEVOEGDHEID. —
 TERUGWERKENDE KRACHT. — ART. 15 VAN
 HET K. B. VAN 18 JANUARI 1935.

Voor de vaststelling van het bedrog betrekkelijk de bevoegdheid, moeten de kosten die voor het inspannen der vordering veroorzaakt werden medegerekend worden.

De wetten op de bevoegdheid hebben terugwerkende kracht en zijn toepasselijk op gedingen waarover nog niet ten gronde beslist is op het oogenblik dat deze wetten van kracht worden.

Art. 15, par. 2, van het K. B. van 18 Januari 1935, heeft enkel tot doel, te vermijden, dat de rechter van een voor hem hangende zaak, zich onbevoegd zou moeten verklaren.

Haepers t/ Waegemans.

Aangezien de eisch strekt ten einde verweerder zich te hooren veroordeelen om aan aanlegger te betalen : 1°) de som van twee duizend twee honderd frank, zijnde : 1650 frank voor drie maanden huur, waarvan de laatste vervallen is op 15 September 1934 en 550 frank ten titel van schadevergoeding; 2°) het pandbeslag, gedaan bij exploit van deurwaarder Jos. Van Damme van Antwerpen, in dato 3 September 1934, geboekt, en de wedereischende beslagen gedaan door deurwaarder H. De Swaef van Beveren-Waes, in dato 13 September 1934, insgelijks geboekt en door deurwaarder Van Damme, voornoemd in dato 12 September 1934, geboekt, geldig te hooren verklaren en alle drie om te zetten in een uitvoerbaar beslag, dientengevolge te hooren bevelen dat de ontvoerde meubelen weder hersteld zullen worden in het huis van aanlegger en bij gebreke hieraan te voldoen op eerste verzoek, aanlegger hiertoe te machtigen; 3°) om de sleutels van het gehuurde goed, Klokstraat, 10, te Berchem, aan aanlegger te overhandigen binnen de vier en twintig uren van het te vellen vonnis, samen met veroordeeling van verweerder tot de gerechtelijke intresten en alle de kosten des geding, hierin begrepen diegenen van de gedane beslagen, het vonnis uitvoerbaar te hooren verklaren niettegenstaande verzet of beroep en zonder borgstelling;

Gehoord partijen in hunne middelen en besluiten;

Aangezien aanlegger het geding schat op min dan 2500 frank om te voldoen aan de Wet op de Bevoegdheid; — dat verweerder beweert dat het geding op meer dan 2500 frank moet geschat worden en om die reden besluit hij tot onze onbevoegdheid;

Aangezien de eisch inderdaad op meer dan 2500 frank moet geschat worden; — dat immers de kosten, die eene bijhoorigheid van de geëischte hoofdsom

zijn, bij deze som moeten gevoegd worden om de bevoegdheid te bepalen, in zooverre die kosten vóór het ingespannen der vordering veroorzaakt werden (artikel 22 der Wet op de Bevoegdheid); — dat zelfs in artikel 30 der Wet op de Bevoegdheid door «het bedrag der gewaarborgde schuldvordering» bedoeld wordt het bedrag der hoofdsom en der bijhoorigheden, hierin begrepen de kosten, die vóór de vordering veroorzaakt werden (Beltjens Code de Procédure Civile — Livre Préliminaire — art. 30 n° 2); dat, ter zake, de kosten van de «gedane beslagen», waarvan aanlegger betaling vordert, voorzeker eene bijhoorigheid van de geëischte hoofdsom zijn, en blijkens de bestanddeelen der zaak, ten bedrage van meer dan 550 frank vóór het inleiden der vordering veroorzaakt werden : dat een bedrag van 550 frank gevoegd bij de hoofdsom van 1650+550=2200 frank, reeds een totaal geeft van 2750 frank;

Aangezien ter zake de huurprijs hooger is dan 2500 frank per jaar;

Aangezien echter luidens het Koninklijk Besluit van 18 Januari 1935, betreffende de bevoegdheid en den aanleg in burgerlijke zaken en handelszaken en betreffende het hooger beroep van de vonnissen der Vrederechters, dat van kracht geworden is op 15 Februari jongstleden, de Vrederechters kennis nemen, in hoogsten aanleg tot eene waarde van 1000 frank, en in eersten aanleg, hoe groot het bedrag der vordering ook zijn mag : «1°) van de geschillen ter zake van landpacht en huishuur, veepacht en garfpacht, van de vorderingen tot betaling van vergoedingen voor bewoning en tot uitzetting uit zonder recht bewoende plaatsen, alsmede van de vorderingen tot geldigverklaring of tot opheffing van pandbeslag»;

Aangezien deze bepaling van toepassing is op dit geding krachtens het beginsel dat de wetten betreffende de rechtspleging en de bevoegdheid terugwerkende kracht hebben en toepasselijk zijn op de gedingen waarover nog niet ten gronde beslist is op het oogenblik dat die wetten van kracht worden (Beltjens Code Civil, Art. 2 n° 51 en 52; Fr. Verbr. 25 Maart 1895 en 29 Maart 1897. D. P. 1896-1-37 en 1897-1-255);

Aangezien, weliswaar, luidens artikel 15 paragraaf 2 van vermeld Koninklijk Besluit, de door dit besluit ingevoerde nieuwe regeling in zake bevoegdheid en aanleg niet van toepassing is op de vorderingen welke vóór het in werking treden van dit besluit op regelmatige wijze werden ingeleid; — maar dat deze bepaling, in zooverre zij op de bevoegdheid slaat, enkel voor doel kan — en voor uitwetsel mag hebben te vermijden dat een rechter, die, vóór het van kracht worden van het bedoelde besluit bevoegd was om van eene voor hem aanhangige zaak kennis te nemen, zich zou moeten onbevoegd verklaren krachtens dit besluit; — dat zij inzonderheid niet beoogt, — noch voor uitwetsel kan hebben den Vrederechter, die vóór het van kracht worden van dit besluit onbevoegd was om van eene voor hem aanhangige zaak kennis te nemen, te verplichten zich onbevoegd te verklaren en bijgevolg de partijen naar een anderen rechter te verwijzen, wanneer zooals ter zake, ingevolge het van kracht worden van vermeld besluit, de partijen geen anderen bevoegden rechter meer zouden vinden dan juist den Vrederechter;

Aangezien Wij dus bevoegd zijn om van den eisch kennis te nemen.

WERKRECHTERSRAAD TE ANTWERPEN

Kamer voor bedienden,
3 Mei 1935.

Voorzitter : M. Roosens.
Bijzitter : Mr. Vlietinck.

Pleiters : Mters F. De Preter en J. Baugniet (Brussel)

**BEDIENDENCONTRACT. — VERLENGDE PROEF.
— BEPAALDE DUUR. — VERGOEDING VOOR
VERPLAATSINGSKOSTEN.**

Een proefcontract voor vier maanden gesloten moet aanzien worden als voor bepaalde duur aange-

gaan.
De vergoeding voor kosten van verplaatsing en ver-
voer, wanneer de rechtvaardiging van het gebruik
er van niet wordt geveerd, kan als «voordeel» ge-
acht en geschat worden in opzicht der schadever-
goeding wegens contractbreuk.

E. H. t/ Anc. Etabliss. R., N. V.

Gezien de inleidende dagvaarding van deurwaarder Robrecht Van Pachtenbeke te Brussel verblijvende, in dato van 28 Maart 1935, er toe strekkende verweerster den opzeg door haar aan aanlegger gegeven te hooren ongeldig verklaren, diensvolgens, de overeenkomst verbroken te hooren verklaren in het voordeel van aanlegger en ten laste van verweerster, en deze zich te hooren veroordeelen om aan aanlegger te betalen het bedrag gelijk aan het nog te loopen termijn der overeenkomst zijnde nog vier maanden van af 15 Maart 1935 aan zes honderd frank of te samen twee duizend vier honderd frank, onder voorbehoud van al wat aan aanlegger nog zou verschuldigd gebleven zijn voor dien datum, dit bedrag desgevallend te bepalen in den loop van het geding, de verweerster zich verder te hooren veroordeelen tot de gerechtelijke intresten en de kosten des geding;

Aangezien aanlegger was aangenomen op proef voor drie maanden, dewelke voor een nieuw tijdvak van 6 maanden was verlengd geworden;

Aangezien zulke overeenkomst tegenstrijdig was met de wet en men dus het dienstcontract moet aanzien als gesloten, na afloop der proef, voor een bepaalde tijd van 6 maanden;

Aangezien de opzeg niet kan gerechtvaardigd worden, volgens den brief van 13 Maart 1935, door gemis aan uitslagen, en de eisch tot schadevergoeding op grond van 4 maanden loon gegrond is;

Aangezien de schadevergoeding moet berekend worden hoofdzakelijk op het gemiddeld commissieloon gedurende den tijd dat aanlegger in dienst is geweest, 't zij 47.57×4 of fr. 190.28;

Aangezien aanlegger elke maand een som ontving van fr. 400, «pour frais de déplacement» en een andere van fr. 132, «pour frais de chemin de fer»; dat men bezwaarlijk als «voordeelen» in den zin door den wetgever van 1910 aan dit woord gehecht, kan aanzien, de gelden die den bediende ter hand worden gesteld om zijne werkzaamheden uit te oefenen of zijne taak te vergemakkelijken, voornamenlijk wanneer, zooals hier het geval is, het gaat over een reiziger, hebbende een provincie — die van Antwerpen — in zijne bevoegdheid;

Aangezien echter de reiziger niet altijd verplicht

is die gelden, althans voor de geheele som, te gebruiken, vooral zoo hier ook het geval blijkt te zijn, de patroon hem geen afrekening vraagt nopens het gebruik dier gelden, zoodat deze in zekere maat als «voordeelen» kunnen beschouwd worden;

Aangezien bij gebrek aan gegevens die den Raad toelaten deze maat vast te stellen, deze ex aequo et bono dient geschat te worden en het niet overdreven schijnt deze te beramen op een derde of $400 - 132 =$ fr. 175. per maand of fr. 700 voor vier maanden;

Aangezien verweerster erkent aan aanlegger verschuldigd te zijn een bedrag van fr. 266 ten titel van commissieloon, betreffende het tijdperk van 1 tot 15 Maart 1935, alsook een ander bedrag van fr. 22.55 voor de bestellingen dier maand, samen fr. 288.55.

Om deze redenen,

De Werkrechtersraad, alle andere besluiten verwerpende, veroordeelt verweerster om aan aanlegger te betalen ten titel van saldo commissieloon de som van twee honderd acht en tachtig frank 55 centiemen (fr. 288.55) en ten titel van schadevergoeding die van acht honderd negentig frank 28 centiemen (fr. 890.28) met de gerechtelijke intresten en de helft van de kosten des geding, kosten in hun geheel geraamd op de somme van drie en dertig frank.

Wijst aanlegger af van het overige van zijnen eisch en veroordeelt hem tot de andere helft der kosten.

MEDEDEELINGEN

Voor een betere regeling der Gerechtelijke Diensten

Hoe oneindig dikwijls werd niet reeds geklaagd over het geweldig tijdverlies dat de rechtsbedeeling doet ondergaan aan talrijke getuigen die ontboden worden ter zitting tegen 9 uur en die soms een ganschen morgen wachten vooraleer te worden onderhoord. Dat de advocaten eveneens het slachtoffer zijn van deze verkeerde organisatie lijkt zoo vanzelfsprekend, dat velen zelfs den moed verloren hebben dit euvel aan te klagen.

Wij zijn gelukkig te vernemen dat de Heer Minister van Justitie, Mr. Soudan, die als oud-stafhouder der Balie van Brussel beter dan wie ook de behoeften kent zoowel van de advocaten als van de rechtsonderhoorigen, maatregelen genomen heeft om aan deze betreurenswaardige toestanden te verhelpen.

Het is ons dan ook een genoegen den hieronder staanden omzendbrief met zijn beide bijlagen te kunnen publiceren.

* * *

MINISTERIE VAN JUSTITIE.

5e Algemeen Bestuur.

Litt. A. P., Nr 30484.

Brussel, den 10 Mei 1935.

Mijnheer de Eerste Voorzitter,

Ik heb de eer U een afschrift over te maken van den brief die ik heden toezend aan de Heeren Procureurs-Generaal bij de Hoven van Beroep.

Ik verzoek U te willen in overleg treden met den Heer Procureur-Generaal bij het Hof van Beroep van uw rechtsgebied, met het oog op de toepassing van de maatregelen bedoeld in de drie laatste alinea's van dien brief.

De Minister,
(Get.) Soudan.

Aan den Heer Eerste Voorzitter
van het Hof van beroep
te Gent.

MINISTERIE VAN JUSTITIE.

5e Algemeen Bestuur.

Litt. A. P., Nr 30.484.

Brussel, den 10 Mei 1935.

Aan de HH. Procureurs-Generaal,

Een omzendbrief van 8 Mei 1912 van mijn departement heeft de aandacht van de betrokken overheden gevestigd op de noodzakelijkheid de noodwendigheden van het onderzoek in overeenstemming te brengen met de persoonlijke aangelegenheden van de personen, die worden opgeroepen om het gerecht voor te lichten en deze aangelegenheden zooveel mogelijk in acht te nemen.

Er wordt mij op gewezen dat deze aanmerkingen dikwijls uit het oog verloren worden.

Diensvolgens verzoek ik u ze in het bijzonder onder de aandacht te willen brengen van de heeren Procureurs des Konings en onderzoeksrechters in uw rechtsgebied.

Wat de getuigen betreft die ter terechtzitting gehoord worden, werd door den heer Procureur-Generaal bij het Hof van beroep te Brussel, in een verslag van 27 Januari 1928, de volgende regeling voorgesteld:

De voorzitters der correctionele kamers regelen de rol van elke terechtzitting vanaf 9 ure en ontslaan dan definitief de advocaten en getuigen in de zaken welke moeten worden uitgesteld en tot dit of dat uur in de zaken, welke slechts aan het einde der terechtzitting kunnen worden opgeroepen.

Met het oog op een goede regeling van eenieders werkzaamheid, lijkt het mij volstrekt noodzakelijk, maatregelen te nemen opdat deze regel zooveel mogelijk zou worden gevolgd.

De Minister,
(Get.) Soudan.

MINISTERIE VAN JUSTITIE.

3e Algemeen Bestuur.

Litt. Nr 30484/P.

Brussel, den 8 Mei 1912.

Aan de heeren Procureurs-Generaal
bij de Hoven van beroep,

Het gebeurt vrij dikwijls dat personen, die werden opgeroepen om voor den onderzoeksrechter als getuige te worden gehoord, enkel na lang wachten in het cabinet van dien magistraat worden binnengeleid en zodoende, zonder enig nut voor de rechtsbedeeling, een tijdverlies ondergaan, dat hun belang kan schaden. Zelfs is het meer dan eens gebeurd dat zij zich nutteloos hadden verplaatst en dat hun verhoor, na urenlang wachten, tot op een anderen dag werd uitgesteld.

De verplichting de noodwendigheden van het onderzoek overeen te brengen met de persoonlijke belangen van de personen die worden opgeroepen om het gerecht voor te lichten en in de mate van het mogelijke rekening te houden met die belangen, is te duidelijk, opdat zij eenig betoog zou behoeven.

Het is inzonderheid van belang er voor te zorgen dat, voor denzelfden dag, geen grooter aantal getuigen worden opgeroepen dan er, naar alle waarschijnlijkheid, zullen kunnen worden gehoord, en dat zij niet allen tegen hetzelfde uur worden opgeroepen, wanneer het mogelijk is het oogenblik van hun verhoor op voorhand bij benadering vast te stellen.

De goede burgers zullen des te meer bereid zijn het gerecht ter zijde te staan, zoodra zij beseffen dat het gerecht hun geen onnoodigen last wil opleggen en het, vóór alles begaan om het algemeen belang, de persoonlijke belangen niet zonder noodzakelijkheid slachtoffert.

Ik verzoek U, Mijnheer de Procureur-Generaal, tot de heeren Procureurs des Konings en tot de onderzoeksrechters van uw gebied aanbevelingen in dien zin te richten.

De Minister van Justitie,
(Get.) H. Carton de Wiart.

RECHTERLIJK LEVEN

RECHTERLIJKE ORDE.

Bij koninklijke besluiten van 3 Mei 1935 zijn benoemd:

Tot procureur des Konings bij de rechtbank van eersten aanleg te Kortrijk, de heer Mostaert L.-H.-G.-L., oorlogs-invalide, onderzoeksrechter bij die rechtbank, ter vervanging van wijlen den heer Verschaeve;

Tot rechter in de rechtbank van eersten aanleg te Nijvel, de heer Dubois M.-E.-H.-J.-G., substituut procureur des Konings bij die rechtbank, ter vervanging van den heer Goffin, die tot een ander ambt is beroepen;

Tot substituut procureur des Konings bij de rechtbank van eersten aanleg te Nijvel, de heer Ligoit A., advocaat te Charleroi, ter vervanging van den heer Dubois;

Tot vrederechter van het kanton Dinant, de heer Sandront F.-H.-J., onderzoeksrechter bij de rechtbank van eersten aanleg te Nijvel, ter vervanging van den heer Laurent, die als zoodanig aftreedt;

Tot plaatsvervangend rechter in het vrederecht van het kanton Meenen, de heer Demunck F.-L., advocaat te Wevelghem;

Tot griffier bij de rechtbank van eersten aanleg te Brugge, de heer Pottevin E.-F.-A., oud-strijder, boven-talig griffier bij die rechtbank, ter vervanging van den heer Schelstraete, die tot een ander ambt is beroepen;

Tot boven-talig griffier bij het Hof van Beroep te Brussel, de heer Coopman T.-A., doctor in de rechten, te Schaerbeek, ter vervanging van den heer Demunter, die tot een ander ambt is beroepen;

Tot griffier van het vrederecht van het kanton Hoogstraten, de heer Hermans J.-H., beambte ter griffie van het vrederecht van het 1e kanton Antwerpen, ter vervanging van den heer Loos, die als zoodanig aftreedt;

Tot griffier van het vrederecht van het kanton Westerloo, de heer Cockx H.-T., oorlogsvrijwilliger, beambte ter griffie van de politierechtbank te Antwerpen, ter vervanging van den heer Busschots, die tot een ander ambt is beroepen;

Tot deurwaarder bij de rechtbank van eersten aanleg te Neufchâteau, de heer Lepère A., candidaat-deurwaarder te Saint-Hubert, ter vervanging van den heer Laustrebourg, die als zoodanig aftreedt.

Koninklijk besluit van 11 Mei 1935 betreffende de Conversie van de staatsfondsen door omruiling

VERSLAG AAN DEN KONING

Sire,

Net als de vorige regeeringen heeft de huidige regering de conversie van de Staatsfondsen in haar programma opgenomen. Het uur is geslagen om deze conversie te bewerkstelligen.

Door ze te vaak aan te kondigen, zonder ze te doen loopt men gevaar ze onmogelijk te maken.

Inderdaad, op de effectenmarkt wordt er geaarzeld om verbintenissen aan te gaan, en zelfs de leeningen van de hoogste rentetypes kunnen ternauwernood het pari bereiken en overschrijden.

De devaluatie van den frank heeft een der twee voornaamste hinderpalen tot de verlaging van den kapitalisatievoet der Staatsfondsen weggeruimd, door de onzekerheid in muntzaken voorgoed uit te schakelen.

Het gaat er om den anderen hinderpaal weg te ruimen, door den rentevoet vast te leggen die als normaal voor 't Rijks krediet toeschijnt.

Ofschoon gewichtig is het bedrag in hoofdsom van de schuld, zooals in de landen die onder den grooten oorlog hebben geleden niet in wanverhouding tot 's Lands totalen rijkdom. Maar de jaarlijksche last weegt buitenmate zwaar.

De goede afloop van de verbintenissen der Belgische regering werd nooit ernstig betwist.

De begrotingen van 1933 en van 1934 werden merkbaar in evenwicht gebracht, ten koste van een fiscale inspanning die het land heeft verpletterd.

De begroting van 1935 werd nagenoeg in evenwicht ingediend, doch, wanneer de Regeering aan het bewind kwam, had de uitvoering van deze begroting, doen uitkomen dat de ontvangsten onvoldoende waren en de werkelijke uitgaven klaarblijkelijk de vooruitzichten overschreden.

De devaluatie heeft noodzakelijkerwijs sommige lasten der Schatkist opgevoerd.

Daarentegen hebben de terugkeer der kapitalen en de heropleving van de zaken reeds aanleiding gegeven tot een voelbare vermeerdering van de ontvangsten.

De regering heeft besloten met het zoeken naar gemakkelijke oplossingen gedaan te maken. Eens de overgangperiode voorbij, wil zij het evenwicht van de gewone begroting herstellen door al de middelen aan te wenden die in haar macht liggen.

De Staatsschuld blijft echter al te zwaar drukken, wat de gezamenlijke uitgaven betreft.

Thans kan niets worden gedaan om den druk van de buitenlandsche schuld te verlichten. De dienst van de binnenlandsche schuld komt in de begroting van 1935 voor onderstaande bedragen voor :

Rente	...	...	...	1.419	miljoen
Afschrijvingen	...	...	...	267	—
Loten	...	...	...	80	—

1,766 miljoen.

Op dit gezamenlijk bedrag van 1.766 miljoen moet er worden ingewerkt.

Het geldt als grondbeginsel dat tegen alle conversie van de binnenlandsche schuld een belastingverlichting moet komen te staan. De verlaging van de rentecoupon vermindert de middelen van de particulieren.

Belastingonthefving, daarentegen, stelt een deel van hun koopkracht opnieuw te hunner beschikking.

Ongetwijfeld zijn degenen die ontheffing erlangen en van wie de coupon wordt verlaagd, dezelfde individuen

niet. Doch, in het economisch lichaam, in zijn geheel genomen, komen compensatiën tot het oneindige in vervulling.

Ten aanzien van de Schatkist komt een overeenstemmend evenwicht tot stand; de ontvangsten verminderen naar aanleiding van de ontheffingen, doch de lasten krimpen in naar aanleiding van de conversie.

De door de regering reeds besloten ontheffingen vertegenwoordigen, over een gansch jaar beschouwd, niet minder dan 250 miljoen.

In maatschappelijk opzicht werden de nominale wedden en loonen sedert 1930 achtereenvolgens verlaagd, in een mate die 20 t. h. van het aanvangspunt te boven gaat, terwijl de rentecoupon steeds uitbetaald wordt met hetzelfde aantal franks als vijf jaar geleden.

De huurgelden en de hypotheekrenten hebben reeds, door achtereenvolgende maatregelen, hun aandeel van het offer van den eigendom ondergaan.

* * *

Het oogmerk van de conversie is echter niet uitsluitend van budgetaire aard. De conversie heeft mede ten doel een beslissenden invloed op den algemeenen rentestandaard van het geld op langen termijn te oefenen.

Het kan niet zijn dat de kolonie, de provincies en de gemeenten, de nijverheidsvennootschappen en de hypotheekleeningen den rentestandaard zien verminderen welken zij verplicht zijn aan te nemen, zoolang als de Staatsrente op het huidig peil wordt gekapitaliseerd.

Het koninklijk besluit n° 7, van 22 Augustus 1934, waarbij de terugbetaling van de al te bezwarende geldleeningen werd toegestaan, heeft tot geen praktischen uitslag geleid, omdat er geen geldschietters waren tegen betere voorwaarden.

Welnu, de verlaging van den rentevoet op langen termijn is een essentiële noodzakelijkheid voor nijverheid en handel.

De uitzonderingsmaatregelen getroffen door de vorige regeeringen ten einde ter hulp te komen van fabrieken die onder den last gebukt gingen, moesten worden beperkt tot de fabrieken die het meest onder de crisis hadden geleden. De beste debiteuren betalen nog altijd de hoogste rentevoeten : dat is noch billijk, noch gaaf.

De ondernemingsgeest kan niet opnieuw wakker schieten zoolang als de prijs van de nieuwe kapitalen hooger staat dan de opbrengst die men uit het gebruik er van mag verhoppen.

De verlaging van deze rentevoeten is even onmisbaar als, op een ander gebied, de handhaving van den levensstandaard op een peil dat met de noodwendigheden van de internationale concurrentie strookt.

* * *

Omtrent het te bereiken gewichtig oogmerk zijn wij het allen eens.

Iedereen zou verlangen dat de verlaging van den kapitalisatievoet der Staatsfondsen kunne geschieden door aanwending van de klassieke procedés van de conversie, met aanbod van terugbetaling, van 's Rijks schulden.

De jongste conversie, in België was die van 3 ½ t. h. in 3 t. h., die bij de wet van 15 Februari 1895 werd bewerkstelligd. Zij sloeg op een nominaal kapitaal van 1.300 miljoen frank.

Om, in theorie, onze huidige 6 pcts schuld en 5 pcts schuld in een nienwe 4 pcts schuld te kunnen converteerden, zouden de eerste twee typen van leening werkelijk

boven pari moeten gevestigd zijn, en zou de 4 pcts leening, gesteld dat er een leening van dit type in omloop zij, zelf al pari moeten zijn.

Het is echter van groot belang te doen opmerken dat de 3 pcts leening van 1895 thans op 81.50 staat, wat wijst op een kapitalisatievoet, voor een niet voor conversie vatbare leening, lager dan 3.75 t. h. Doch voor de 5 pcts en 6 pcts leeningen is — en wij kunnen het niet genoeg herhalen — juist de op handen zijnde conversie de oorzaak van de stopzetting van de hausse-beweging boven pari.

In Juli 1931 werd de 6 pcts Consolidatie-leening tot 103.25 en de 5 pcts leening van Nationaal Herstel tot 101 genoteerd. De regeering van dien tijd had misschien, volgens de traditioneele wijze kunnen converteren. Zij heeft verkozen de operatie tot een nog gunstiger oogeblik te verdagen. Zij had ongetwijfeld redenen daartoe. Doch in September liet het pond sterling den goudstandaard varen, en de 5 pcts Nationaal Herstel daalde tot 82.75 op minder dan een maand tijd.

* * *

Deze regeering acht het tijdstip gekomen om tot conversie — zulks edoch door omruiling — over te gaan. Zij neemt de verantwoordelijkheid op zich het te zeggen en het voorstel te doen, waarvan de gronden verder worden aangegeven.

Daar de toepassing van deze methode geen terugbetaling in zich sluit stelt ze 's Rijks schatkist aan geen gevaar bloot.

Het uiteindelijk welslagen zal zijn wat 's lands vaderlandsliefde en een gezonde opvatting van zijn grondbelangen zullen willen wat het worde.

België is overigens van liquide kapitalen overladen. De banken zagen de depositogelden weder toestroomen. De opgepote reserves komen stilaan te voorschijn. Zij gaan naar de markt van de vaste goederen en naar de beursmarkt; zonder te spreken van den toevloed van bestellingen die sinds zes weken handel en nijverheid nieuw leven inblazen.

De Regeering, om het vraagstuk op te lossen, handelt alsof het opgelost was. Zij gaat uit van de overtuiging dat een rentevoet van 4 t. h. voor de Belgische Staatsfondsen normaal is.

Deze rentevoet zal nochtans door het publiek alleen bekrachtigd worden, zoo de vraag naar beleggingen niet tot andere, een abnormaal regime vertegenwoordigende, aanwendingen kan worden geleid.

Bijgevolg moet de omruiling nogmaals op de massa van de binnenlandsche leeningen slaan, zonder onderscheid te maken tusschen die welke reeds aflosbaar en die welke nog niet aflosbaar zijn.

Er werd genoegzaam den nadruk gelegd op het feit dat de Beurs, vertrouwbaar scheidsrechter in deze zaken, in praktijk tusschen haar geen onderscheid maakt.

Wat vandaag voor de Staatsfondsen wordt verwezenlijkt, moet morgen, voor de leeningen van de kolonie, die van het gemeentekrediet, die van de provinciën en van de gemeenten en voor de obligatiën met hoogen rentevoet van de nijverheidsondernemingen worden gedaan.

Maar die verlaging van den rentevoet der loopende schulden moet door de houders worden aangenomen. De Regeering wil dat zij die zulks verlangen, tot op de terugbetaling, het recht op uitbetaling van hun huidige coupon kunnen behouden.

Om van dit inzicht te laten blijken zullen zij nochtans, ten eigen naam, hun effecten, binnen den bij koninklijk besluit te stellen termijn, bij de Nationale Bank moeten inbrengen. De daaromtrent bij het aan den Koning voorgesteld besluit getroffen maatregelen komen voor in artikel 1 van het koninklijk besluit van 15 Februari 1895, genomen ter uitvoering van de wet van denzelfden datum.

Toen liet geen enkel houder van 3 ½ pcts stukken zich op het aanbod van terugbetaling al pari voorstaan.

In onderhavig geval zullen de ingedeelde effecten, ten gepasten tijde, met een aangepaste stempelafdruk worden bekleed.

De regelmatige vastheid van de markt der nieuwe Staatsfondsen vergt dat de aldus afgestempelde effecten niet meer ter beurze worden genoteerd, noch verder bij de Nationale Bank en bij de Algemeene Spaar- en Lijfrentekas als pand kunnen worden gegeven, noch aangenomen voor borg in publieke fondsen. De latere modaliteiten van aflossing zullen bij koninklijk besluit worden bepaald.

* * *

De nieuwe Staatsfondsen die den naam van ad 4 t. h. geünificeerde schuld zullen dragen, zijn er toe bestemd alle leeningen met een hooger rentevoet op te sloppen, behoudens wat verder wordt gezegd voor de loteneffecten en voor de preferente aandelen van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen.

Het totaal bedrag van die leeningen belooft 14.500 miljoen.

De coupon van de ad 4 t. h. geünificeerde schuld zal vrij van mobiliënbelasting zijn. Buitendien zal hij, vóór tien jaar, niet aan een belasting op de globale inkomsten mogen onderworpen worden.

De ad 4 t. h. geünificeerde schuld zal in twee reeksen worden verdeeld, om aldus een gemakkelijke inrichting van de private inkomsten mogelijk te maken, met jaarlijksche coupons, respectievelijk op 1 Februari en op 1 Augustus.

De stukken zullen zoo aangelegd worden dat aan de behoeften van de renteniers van alle categorieën wordt tegemoetgekomen. De Schatkist zal haar administratieve taak door de verdwijning van de te kleine stukken verlicht zien.

* * *

De 4 pcts Staatsfondsen zullen aflosbaar zijn door inkoop ter Beurze tegen een niet boven pari gaanden voet, met ingang van het jaar 1938, door middel van een cumulatieve dotatie van minstens 1 t. h. waarmede de leening in circa één en veertig jaar zal gedelgd zijn.

Daar waar de huidige 5 pcts en 6 pcts leeningen, op grond van haar te beperkten omvang, slechts een beperkte markt hadden, wat aanzienlijken omzet zonder bovenmatige koersschommelingen niet mogelijk maakte, zal aan de 14 milliard van de ad 4 t. h. geünificeerde schuld een ruime markt ten deele vallen.

Opdat, vanaf de uitgifte van het stuk, en zelfs vóór dat het in het tijdperk van aflossing door inkoop ingetreden zij, de vastheid van die markt steeds verzekerd zij, stelt de Staat een Regularisatiefonds met een dotatie van een milliard frank in.

Dit bedrag wordt genomen op de opbrengst van de herwaardeering van den goudvoorraad der Nationale Bank bij toepassing van artikel 5 der Muntwet van 30 Maart 1935. Het is, werkelijk in goud, in de kassen van 's Rijks Schatkist voorhanden en zal, naar gelang van de behoeften, ter beschikking van het Fonds voor Delging der Staatsschuld worden gesteld.

Evenbedoelde zal dus over alle middelen beschikken om den koers van de aan de houders van de omgewisselde leeningen uitgereikte effecten te stabiliseeren. Aan die tusschenkomst is geen begrotingsrisico verbonden. Zij is slechts en voorbereiding tot de latere aflossing der leening.

Het ligt in de bedoeling van de Regeering om de bedragen, die uit de bovenbedoelde buitengewone middelen zijn geput, later naar de Thesaurie terug te laten vloeien. Op deze wijze zal de Dienst voor Economisch Herstel weer de beschikking over deze bedragen terug vinden om ze voor andere doeleinden aan te wenden in uitvoering

van de missie die hem door het Koninklijk besluit van 19 April 1935 is opgedragen.

* * *

Vorenstaande voorwaarden geven aan de nieuwe 4 pcts Staatsfondsen bij voorbaat hun volle waarde als beleggingsmiddel. De Regeering heeft echter gemeend dat, door aldus een van de in de ministerieele verklaring vervatte verbintenissen na te gaan, zij aan de houders van de huidige Staatsfondsen een kapitaalsvergoeding moest verzekeren, bestemd om de onmiddellijk waardeverlaging van hun coupon te compenseeren.

De verhouding zal, in beginsel, 5 t. h. van het omgewisseld nominaal kapitaal bedragen.

Zoo zal de houder van 10.000 frank 5 pcts obligatiën die, stuk voor stuk, kunnen omruilen tegen obligatiën van 4 pcts geünificeerde. Hij zal, buitendien, om niet, een bijkomend effect van 500 frank van de nieuwe leening krijgen, ter vertegenwoordiging van het verschil van rente op zijn oude obligatiën gedurende vijf jaar.

Voor de 6 pcts leeningen is het voordeel minder merkbaar, maar de voornaamste er van zijn reeds vandaag terugbetaalbaar. Zij konden dus, in geen geval, nog lang dien ouden rentevoet genieten.

Ongeacht het over de 5 pcts of over de 6 pcts leeningen gaat, is de toestand niet dezelfde voor alle leeningen van hetzelfde type. Hun koersen zijn niet volkomen gelijk, alhoewel ze elkaar fel benaderen. De daaruit voortvloeiende ongelijkheden van behandeling zullen elkander in het geheele complex goedmaken.

Daar eenvoudigheid in de uitvoering onmisbaar is, bij een operatie waarbij het over niet minder dan 23 ½ miljoen effecten gaat, werd het dienstig geacht hetzelfde recht tot omruiling stuk voor stuk aan al die 5 en 6 pcts leeningen te verzekeren. Zij zullen, zonder onderscheid, op denzelfden voet, van de kapitaalsvergoeding van 5 t. h. genieten.

Deze vergoeding zal echter op 7 ½ t. h. worden gebracht voor de obligatiën van de binnenlandsche 5 pcts premieleening welke weliswaar op zeer langen termijn, ad 150 t. h. terugbetaalbaar zijn.

De afgestempelde obligatiën van de in de Vereenigde Staten uitgegeven obligatiën waarvan de dienst op dit oogenblik op den voet van 35.60 fr. den dollar plaats heeft, moeten ook, bij het vaststellen van de omruilingsvoorwaarden, eene bijzondere behandeling krijgen.

Voor die effecten zal de vergoeding aan de in de leeningscontracten vastgestelde terugbetalingspremie worden toegevoegd, en de volgende zijn :

6 pcts leening 1925-1955 aflosbaar à pari	5 t. h.
6 ½ pcts leening 1924-1949 en 7 pcts stabilisatieleening 1926-1956, aflosbaar ad 105	10 t. h.
7 pcts leening 1925-1955, aflosbaar ad 107 ½ t. h.	12 ½ t. h.

In het speciaal geval der effecten die in dollars luiden, zullen de toonders die de omwisseling van den dienst tegen den vasten koers van 35.60 die daaraan in 1933 werd toegestaan bij een administratieve beslissing, die, tot hiertoe, door geen anderen wetgevenden maatregel dan de goedkeuring van het jaarlijksch begrootingskrediet werd bekrachtigd.

Al deze vergoedingen in effecten zullen, zodra mogelijk, den houders van de huidige effecten effectief worden ter hand gesteld. Deze effecten zullen, tot dat de materiele omwisseling gebeure, ter vertegenwoordiging van de nieuwe titels, met inbegrip van de vergoeding, in circulatie zijn. De houders zullen dus geen enkelen dag het overgroot voordeel missen een effect te bezitten, dat verhandelbaar is op een door het verdwijnen van de huidige verdeelde notering verruimde markt.

De eerste coupon van de twee reeksen van nieuwe Staatsfondsen zal, voor elke oorspronkelijke obligatie,

worden berekend, rekening gehouden met het coupongedeelte, tegen den ouden voet, dat tot 15 Mei 1935 liep.

* * *

Volgende lotenleeningen zijn thans in omloop :

In miljoen.

Leening van het Verbond der Coöperatieve Vereenigingen voor Oorlogsschade :	
4 pcts leening 1921	994
5 pcts leening 1922	996
5 pcts leening 1923	995
Staatsleeningen :	
5 pcts leening 1932	994
5 pcts leening 1933	1.496
	5.475

De 4 pcts leening, 1921, zal natuurlijk bij de huidige verrichting onverlet worden gelaten. De lotenleeningen van het 5 pcts type zullen, zooals de gewone leeningen, op 4 t. h. intrest worden teruggebracht.

Aan deze leeningen, vooral aan de twee laatstgenoemde, zijn zeer belangrijke loten verbonden. Gezien het populair karakter van deze obligatiën, waarom ze door de kleine spaarders worden gezocht, en waaronder ze zeer verspreid zijn, werd besloten de trekkingen voor elk dezer leeningen voort te zetten, zooals ze heden zijn geregeld.

De voor de obligatiën der leeningen van 1922, 1923 en 1932 voorzien terugbetalingspremie van 50 frank zal eveneens worden behouden.

Ter compensatie voor de renteverlaging zal de algemeene vergoeding van 5 t. h. in effecten aan de lotenleeningen eveneens te beurt vallen. Nochtans zullen de om niet afgeleverde nieuwe effecten van die vergoeding niet laten blijken. De vergoeding zal worden ingevoegd in de waarde van de hoofdsom der oude effecten. Nieuwe obligatiën met aanduiding van de nieuwe nominale grootheid zullen worden gecreëerd en worden omgewisseld tegen de huidige effecten zodra deze verrichtingen materieel zullen kunnen worden ingericht.

Tot zoolang wordt het pari van de thans in omloop zijnde obligatiën als volgt vastgesteld :

5 pcts 1922	fr. 262 50
5 pcts 1923	525 »
5 pcts 1932	525 »
5 pcts 1933	1.050 »

Deze effecten zullen dienovereenkomstig ter Beurze worden genoteerd.

De houders van de huidige 5 pcts lotenobligatiën die deze titels niet wenschen te vormen in de nieuwe, bovenomschreven effecten, moeten hun effecten inleveren bij de Nationale Bank onder dezelfde voorwaarden als de andere houders van Staatsfondsen. De neergelegde effecten zullen niet meer ter Beurze worden genoteerd; zij zullen niet meer als borgtochten worden aangenomen en daarop zullen geen voorschotten meer door de Nationale Bank en de Spaarkas worden verstrekt.

Een Koninklijk besluit zal eerlang de wijze bepalen waarop ze nog aan de trekkingen kunnen deelnemen.

* * *

Alle vorenstaande bepalingen betreffen de eigenlijke leeningen.

Het geval van de preferente aandeelen van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen is er een bijzonder.

Deze effecten maken inderdaad slechts in zekere mate een staatsschuld uit. De Staat neemt inderdaad, krachtens artikel 9 van de wet van 23 Juli 1926, op elken verval dag, het vast bedrag van de 6 pcts rentecoupon te zijnen laste en overhandigt het aan de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen.

Een dividend van 2 t. h. werd in 1928 en 1929 en een dividend van 1 t. h. in 1930 en 1931 gestort.

Anderzijds moet de amortisatie, met ingang van 1 September 1937, naar rato van ten minste 1/65^e per jaar geschieden.

De aan de maatschappij door den Staat geconcedeerde rechten kunnen vanaf 1 September 1947 worden afgekocht.

De vorige regeeringen hadden de mogelijkheid ingezien de gezamenlijke preferente aandelen om te zetten bij de eerste aflossingsvervaldag, d. w. z. op 1 September 1937.

Het spreekt vanzelf dat het bedrag van 6 t. h. voor den vasten intrest niet meer met de huidige tijdsomstandigheden strookt.

De regeering heeft, — terwijl ze, wat de verlaging van den vasten rentevoet tot 4 t. h. aangaat, de aandelen van den Spoorweg met de eigenlijke 6 pcts Staatsfondsen gelijkstelt, — in aanmerking genomen dat met hun bijzondere toestand rekening dient gehouden.

Ze heeft diengevolge op 7 ½ t. h. in plaats van 5 t. h. de kapitaalsvergoeding gesteld die ze biedt aan de houders van preferente 6 pcts aandelen die verlangen voor hun effecten het voordeel van een ruime markt te behouden.

Nochtans kan deze vergoeding niet worden verstrekt in aandelen van de naamloze maatschappij zelf, aandelen waarvan de uitgifte verscheidene verwikkelingen zou te weeg brengen.

Zij zal dus worden betaald in effecten van de nieuwe ad 4 t. h. geünifitseerde schuld. Toepassingsmaatregelen zullen worden getroffen om zoo spoedig mogelijk rechtmatige vergoeding ter hand te stellen aan die houders, welke de renteverlaging hebben aanvaard.

Deze vergoeding, in ruil waarvoor een effect is gegeven, dat steeds kan worden te gelde gemaakt, vertegenwoordigt het verschil van vaste rente voor een tijdbestek van circa vier jaar, terwijl daarentegen de aandelen van de Spoorwegen, in alle geval, binnen wat meer dan twee jaar hadden kunnen geconverteerd worden.

De houders van de huidige 6 pcts preferente aandelen der Belgische Spoorwegen, die ze niet in 4 t. h. aandelen zullen willen omvormen, zullen ze bij de Nationale Bank moeten inleveren zooals zulks voor de eigenlijke Staatsfondsen is bepaald. Deze aandelen zullen niet meer ter Beurze genoteerd worden en zullen ook niet meer als borgstelling aangenomen worden, noch voorkomen op de lijst der door de Nationale Bank en de Spaarkas voor voorschotten in aanmerking komende fondsen.

Bij het oprichten van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen in 1926, werd benevens de uitgifte in België, van een effectencomplex nominaal groot 4,009 miljoen frank, in Nederland een effectenaantal nominaal groot 200 miljoen en in Zwitserland een effectenaantal nominaal groot 275 miljoen uitgegeven.

Alhoewel deze effecten in franks luiden, zooals die der Belgische schijven, heeft de regeering — om het lot der effecten, welke zij, van hun oorsprong af, in het buitenland heeft belegd, niet te beïnvloeden, — besloten de 200 miljoen van de Nederlandsche en de 275 miljoen van de Zwitsersche schijf, uit de omruilingsoptie te sluiten.

Zij behoudt natuurlijk het recht deze schijven op 1 September 1937 te converteren.

Bij Koninklijk besluit van 18 Maart 1935, genomen in de laatste dagen van de vorige regeering, werd een tweede schijf preferente aandelen gecreëerd met vaste rente van 5 t. h.

De verlaging van dezen rentevoet zal des te gemakkelijker geschieden doordien de effecten van de tweede schijf alle in handen der Schatkist zijn gebleven, deze heeft ze soms gebruikt om verschillende tijdelijke kredieten van financieelen en industrieelen aard te garanderen.

* * *

Het complex der hiervoren toegelichte bepalingen werd opgevat in het vooruitzicht dat de markt der nieuwe fondsen steeds ruim zal worden gehouden.

Het vertrouwen van het publiek is het hoofdbestanddeel van de gaafheid dezer markt.

Het werd wenschelijk bevonden aan de houders van staatsfondsen een belang in de economische verbetering te geven.

Als meest practische wijze om dit doel te bereiken geldt het treffen van maatregelen die er toe bijdragen de kapitaalwaarde van hun effecten te verstevigen.

Men heeft naar het middel gezocht om aan het Amortisatiefonds der Staatsschuld bijkomende middelen te verschaffen in verhouding tot de verbetering van 's Lands algemeenen toestand.

Deze verbetering zal in de verhooging van de successiewaarden tot uiting komen.

De opbrengst van de successierechten is over het algemeen tusschen 200 en 300 miljoen 's jaars begrepen.

200 miljoen is een minimum dat ten allen tijde kan worden bereikt en voor de begroting een vast middel kan uitmaken terwijl alle bedrag boven 200 miljoen steeds onzeker is en vaak aanleiding gaf tot aanzienlijke tekorten op de voorziene opbrengsten.

Het bedrag boven de 200 miljoen zal als buitengewone dotatie aan het Fonds voor delging der Staatsschuld worden toegewezen. Een gedeelte van de successierechten welke eenigszins een belasting op het privaat kapitaal zijn, zal dus dienen om het Staatskapitaal opnieuw samen te stellen.

Bij een andere bepaling van het ontwerp zal toelating worden gegeven tot regeling van de successierechten door middel van de obligatiën der ad 4 t. h. geünifitseerde schuld.

Deze effecten worden al pari aangenomen. Bijgevolg mogen de erfgenamen, in zulke mate als zij in hun aandeel effecten van de ad 4 t. h. geünifitseerde schuld aantreffen, er zich van bedienen om de door hun verschuldigde rechten te betalen.

Het spreekt vanzelf dat de opbrengst van de in effecten gestorte successierechten in de eerste plaats zal worden aangerekend op het excedent dat, boven 200 miljoen, aan het Amortisatiefonds zal worden toegekend.

* * *

Dit besluit regelt enkel het geval der voornaamste leeningen. De Koning zal de volkomen gelijkaardige regels kunnen vaststellen die zullen worden toegepast op verschillende andere leeningen uitgegeven met het oog op speciale verrichtingen.

* * *

De Binnenlandsche Schuld omvat slecht twee categorieën van Schatkistbons: de vijfjaarlijksche 6 p. cts. obligatiën vervallende op 20 Januari 1937, en de Schatkistbons op 5 jaar, vervallende op 1 October 1937.

Deze effecten dienen begrepen in een algemeene operatie tot verlaging van den rentevoet.

De 6 p. cts. obligatiën zullen worden behandeld net zooals de leeningen op langen termijn tegen denzelfden rentevoet.

De rentevoet van de Schatkistbons wordt van 5 op 3 ½ t. h. gebracht. Deze verlaging wordt goedge maakt door een vermeerdering van 2 ½ t. h. in kapitaal van den terugbetalingsvoet op den vervaldag.

De houders die van dit omruilingsrecht geen gebruik verlangen te maken, zullen hun effecten onder de aangeduide voorwaarden ter Nationale Bank inleveren. De notering ter Beurze van deze Schatkistbons zal worden opgeheven, en zij zullen niet meer worden opgenomen onder de effecten waarop de Nationale Bank en de Algemeene Spaar- en Lijfrentkas voorschotten kan verleenen.

KONINKLIJK BESLUIT

LEOPOLD III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

Gelet op de wet van 31 Juli 1934, verlengd en aangevuld door die van 7 December 1934, van 15 Maart en van 30 Maart 1935, waarbij aan den Koning bepaalde machten worden toegekend met het oog op het economisch en financieel herstel en de vermindering der openbare lasten;

Gelet op de wet van 7 Juni 1926 houdende instelling van het Fonds voor Delging der Staatsschuld;

Gelet op artikel 5 van de muntwet van 19 April 1935 houdende oprichting van den Dienst voor Economisch Herstel;

Op voordracht en na beraadslaging van Onze in Rade vergaderde Ministers,

Wij hebben besloten en Wij besluiten:

A. — Invoering van de ad 4 t. h. geünificeerde schuld.

Artikel 1. Er wordt een ad 4 t. h. geünificeerde schuld ingevoerd.

Deze schuld wordt vertegenwoordigd door obligatiën aan toonder en door inschrijvingen op naam in het Grootboek der Staatsschuld.

De obligatië aan toonder kunnen in inschrijvingen op naam worden omgezet; de inschrijvingen op naam kunnen in effecten aan toonder worden omgezet.

Art. 2. De ad 4 t. h. geünificeerde schuld bestaat uit twee reeksen: de eerste, waarvan de jaarlijksche rente op 1 Februari vervalt; de tweede, waarvan de jaarlijksche rente op 1 Augustus vervalt.

Art. 3. De aflossing van de twee reeksen der ad 4 t. h. geünificeerde schuld geschiedt door inkoop tegen een niet boven pari gaanden koers.

Een jaarlijksche dotatie van minstens een frank per honderd frank uitgegeven nominaal kapitaal wordt tot deze aflossing aangewend; zij groeit aan met de interesten der geamortiseerde kapitalen.

De tot de amortisatie aangewende sommen worden per halfjaar ter beschikking gesteld van het Fonds voor delging der Staatsschuld, en voor het eerst den 1er Februari 1938.

De sommen die, tengevolge van koersstijging boven pari, gedurende meer dan zes maand ongebruikt mochten blijven, kunnen, in overeenstemming met den Minister van Financiën, tot iederen aankoop, aflossing of terugbetaling van Staatsfondsen worden aangewend.

Art. 4. De obligatiën aan toonder en de inschrijvingen op naam der ad 4 t. h. geünificeerde schuld die door een erfgenaam, begiftigde of legataris in de nalatenschap van een Rijkswoner worden verkregen, worden à pari aangenomen vermeerderd met de opgelopen rente in betaling van wat, uit hoofde van de nalatenschap, door genoemden erfgenaam, begiftigde of legataris, aan rechten en eventueele interesten verschuldigd is.

Art. 5. De rentecoupons en de vervallen termijnen van renten op naam van de ad 4 t. h. geünificeerde schuld worden vrijgesteld van de mobiliënbelasting en van alle tegenwoordige en toekomstende zakelijke en om het even welke belastingen ten behoeve van Staat, provinciën en gemeenten.

Zij worden, bovendien, vrijgesteld, tijdens ten minste tien jaar met ingang van 1936, van de aanvullende personeele belasting en van alle soortgelijke belasting ten behoeve van Staat, provinciën en gemeenten.

B. — Omruiling van zekere binnenlandsche schulden.

Art. 6. De regeering wordt ertoe gemachtigd de omruiling à pari, vanaf 16 Mei 1935, aan te bieden:

a) Tegen effecten van de ad 4 t. h. geünificeerde schuld, 1° reeks, van de obligatiën aan toonder en de inschrijvingen op naam van de:

5 pcts leening van Nationaal Herstel;

Aflosbare 5 pcts leening 1925;

Binnenlandsche 5 pcts premieleening;

5 pcts leening 1931;

5 pcts leening 1931-1941 (aflosbare tienjaarlijksche obligatiën);

b) Tegen effecten van de ad 4 t. h. geünificeerde schuld, 2° reeks:

1° Van de obligatiën aan toonder en de inschrijvingen op naam van de:

6 pcts Consolidatieleening;

6 pcts leening van de Nationale Vereeniging van Industriëlen en Handelaars voor Herstel van Oorlogsschade;

6 pcts leening van de Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen en Woonvertrekken;

6 pcts leening van de Lloyd Royal Belge.

2° Van de afgestempelde obligatiën der hierna vermelde in de Vereenigde-Staten van Amerika uitgegeven:

6 pcts leening 1925-1955 groot \$ 50,000,000;

6 ½ pcts leening 1924-1949 groot \$ 30,000,000;

7 pcts leening van 1925-1955 groot \$ 50,000,000;

7 pcts stabilisatieleening 1926-1956 groot \$ 50,000,000.

Art. 7. Per omgeruild stuk wordt bovendien een vergoeding toegekend in obligatiën der ad 4 t. h. geünificeerde schuld, vastgesteld op 5 t. h. van het nominaal kapitaal.

Om reden van haar speciaal terugbetalingsregime wordt de 5 pcts vergoeding verhoogd:

Met 2.50 t. h. voor de obligatiën der binnenlandsche 5 pcts premieleening;

Met 5 t. h. voor de afgestempelde obligatiën van de 6 ½ pcts leening 1924-1949 groot \$ 30,000,000, en van de

7 pcts stabilisatieleening 1926-1956, groot \$ 50,000,000;

Met 7.50 t. h. voor de afgestempelde obligatiën van de 7 pcts leening 1925-1955, groot \$ 50,000,000.

Art. 8. De omruiling van de afgestempelde obligatiën van de dollarleeningen geschiedt, voor 1.000 dollars nominaal kapitaal, tegen hierna vermelde kapitalen in ad 4 t. h. geünificeerde schuld, welke in ronde sommen, met inbegrip van de vergoeding, met den op voet van 35,60 fr. omgerekenden dollar overeenstemmen, te weten:

Fr. 37,500 voor de 6 pcts leening 1925-1955;

Fr. 39,000 voor de 6 ½ pcts leening 1924-1949 en de

7 pcts stabilisatieleening 1926-1956;

Fr. 40,000 voor de 7 pcts leening 1925-1955.

C. — 5 pcts lotenleeningen.

Art. 9. De regeering wordt ertoe gemachtigd met ingang van 16 Mei 1935, onder de bij verderstaande artikelen 10 en 11 bepaalde voorwaarden, de omvorming aan te bieden, à pari van de nominale waarde, verhoogd met een in het kapitaal opgenomen 5 pcts vergoeding, van de obligatiën der 5 pcts lotenleeningen uitgegeven in 1922 en in 1923 door het Verbond der Coöperatieve Vereenigingen voor Oorlogsschade en in 1932 en in 1933 door den Staat.

Art. 10. De rente van de omgevormde obligatiën wordt verstrekt op den voet van 4 t. h. op het nieuw kapitaal van 105 t. h.

Art. 11. De omgevormde obligatiën blijven aan de voor de oorspronkelijke effecten voorziene uitlotingen deelnemen.

De loten worden op de huidige bedragen gehandhaafd. De zonder lot uitgekomen omgevormde obligatiën worden terugbetaald tegen hun nieuwe hoofdsom, vermeerderd, voor de leeningen van 1922, 1923 en 1932, met de terugbetalingspremie van 50 frank bij de koninklijke besluiten van uitgifte bepaald.

De nieuwe nominale waarde der omgevormde obligatiën wordt in de plaats van de oude nominale waarde gesteld voor de toepassing van de bepalingen der koninklijke besluiten van uitgifte van de vier in artikel 9 bedoelde lotenleeningen, welke de vervroegde aflossing van bewuste leeningen betreffen.

D. — *Preferente aandelen van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen.*

Art. 12. De regeering wordt ertoe gemachtigd, tegen de in artikel 13 voorziene vergoeding, de facultatieve verlaging aan te bieden van de vaste rente ten laste van den Staat der 6- en 5 pcts preferente aandelen van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, andere dan die welke deel uitmaken van de in het buitenland uitgegeven speciale gedeelten.

Art. 13. De verlaging van de vaste rente tot 4 t. h. gaat in op 16 Mei 1935.

Een op 7 1/2 t. h. van het nominaal kapitaal bepaalde vergoeding wordt toegekend in obligatiën van de ad 4 t. h. geünifieerde schuld, 1° reeks, aan de houders van 6 pcts preferente aandelen, die het in vorig artikel bedoeld aanbod zullen hebben aangenomen.

E. — *Vijfjarige obligatiën en bons der Schatkist.*

Art. 14. De regeering wordt gemachtigd tot het aanbieden van de omruiling met ingang van 1 Mei 1935, tegen obligatiën van de ad 4 t. h. geünifieerde schuld, 1° reeks, van de vijfjarige 6 pcts Schatkistobligatiën 1932-1937.

Voor de omgeruilde obligatiën wordt een vergoeding toegekend in obligatiën van de ad 4 t. h. geünifieerde schuld, 1° reeks, vergoeding vastgesteld op 5 t. h. van het nominaal kapitaal.

Art. 15. De regeering wordt gemachtigd tot het aanbieden, onder hierna vermelde voorwaarden, van de facultatieve omvorming van de 5 pcts Schatkistbons, terugbetaalbaar ad 102,50 den 1° October 1937.

De omvorming houdt verlaging in van de om de zes maand op de huidige vervaldagen betaalbare rente tot den rentestandaard van 3 1/2 t. h. 's jaars, zoomede de verhooging tot 105 t. h. van den aflossingsvoet op 1 October 1937.

F. — *Algemeene bepalingen betreffende de omruilingen en omvormingen.*

Art. 16. Worden beschouwd als hebbende de omruiling, de omvorming of de renteverlaging onder de aangegeuide voorwaarden aangenomen, de eigenaars van effecten aan toonder en de titularissen van inschrijvingen op naam, van al de in de vorige artikelen bedoelde categorieën, die hun effecten of inschrijvingsbewijzen niet op de Nationale Bank zullen hebben ingeleverd binnen den termijn en onder de voorwaarden, welke bij koninklijk besluit zullen worden vastgesteld.

De datum van teruggave van de ingeleverde stukken wordt later bij koninklijk besluit vastgesteld.

Art. 17. De rente van de omgeruilde of omgevormde stukken wordt tot en met 15 Mei 1935 op den oorspronkelijken voet behouden.

Art. 18. De omgeruilde obligatiën aan toonder van de in artikel 6 vermelde leeningen en de in artikel 14 bedoelde omgeruilde vijfjarige obligatiën blijven voorloopig in omloop, als vertegenwoordigende het nominaal bedrag, vermeerderd met de vergoeding, van de obligatiën der ad 4 t. h. geünifieerde schuld, waarop ze recht geven. Zij worden later door definitieve obligatiën van deze zelfde schuld vervangen.

De omgevormde obligatiën van de in artikel 9 bedoelde lotenleeningen worden voorloopig in omloop behouden voor haar nominale waarde vermeerderd met de bij het kapitaal gevoegde vergoeding van 5 t. h.; ze worden door nieuwe effecten vervangen wanneer de tijdsomstandigheden dit mogelijk maken.

De preferente aandelen met verlaagde rente van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen worden in omloop behouden; edoch, vertegenwoordigende de 6 pcts preferente aandelen, buiten hun eigen nominaal kapitaal, dat van de vergoeding in ad 4 t. h. geünifieerde schuld, 1° reeks, waarop zij recht geven, tot het tijdstip

waarop de met die vergoeding overeenstemmende effecten zullen kunnen uitgereikt worden.

De in artikel 15 bedoelde, omgevormde vijfjarige 5 pcts Schatkistbons worden in omloop behouden.

Art. 10. — Het nominaal kapitaal van elke der twee reeksen van de ad 4 t. h. geünifieerde schuld wordt vastgesteld op het bedrag dat noodig is voor de in vorenstaande artikelen 6, 7, 13, en 14 bedoelde omruilingen en vergoedingen.

Voor de regeling van die vergoedingen alsmede voor de omruiling van de stukken beneden 500 frank worden deelstukken uitgegeven welke later met het oog op omruiling er van tegen geheele obligatiën naar de door den Minister van Financiën te bepalen wijze zullen kunnen worden gegroepeerd.

C. — *Regime der niet-omgeruilde of niet-omgevormde effecten.*

Art. 20. De niet-omgeruilde of niet-omgevormde effecten andere dan die der dollarsobligatiën worden van een speciaal stempelafdruck voorzien.

Wat de niet-omgeruilde afgestempelde obligatiën der dollar-leeningen betreft, wordt de huidige stempelafdruck vernietigd en heeft de financieele dienst van die obligatiën, zoowel voor de rente als voor de terugbetaling van het kapitaal, alleen nog plaats onder de voor de niet-afgestempelde obligatiën derzelfde leeningen van kracht zijnde voorwaarden.

Art. 21. De aflossingsmodaliteiten voor de niet-omgeruilde of niet-omgevormde effecten andere dan die der loten en dollar-leeningen zoomede de modaliteiten van betaling van de loten die aan de niet-omgevormde obligatiën der lotenleeningen zouden ten deel vallen, worden later bij koninklijk besluit vastgesteld.

Art. 22. De niet-omgeruilde of niet-omgevormde effecten worden niet meer in den prijscourant der Rijksbeurzen opgenomen.

Zij zullen niet meer worden aangenomen tot borgstelling in publieke fondsen en zullen niet meer voorkomen onder de effecten waarop door de Nationale Bank van België en de Algemeene Spaar- en Lijfrentekas voorschotten kunnen worden verleend.

H. — *Speciale bepalingen.*

Art. 23. — Het excedent boven een bedrag van 200 miljoen frank, van de jaarlijksche opbrengst der successierechten, wordt aan het Fonds voor delging der Staatsschuld als buitengewone dotatie toegekend. De raad van beheer van het Fonds regelt het gebruik er van in overleg met den Minister van Financiën.

Art. 24. — Er wordt een Regularisatiefonds van de Staatsfondsenmarkt opgericht, waarvan het beheer aan het Fonds der delging der Staatsschuld wordt toevertrouwd.

Dit fonds wordt voorzien van een dotatie groot één milliard frank, door den Minister van Financiën, naar gelang van de behoeften, op te nemen op de opbrengst van de herwaardeering van den goud- en deviezenvoorraad der Nationale Bank van België.

Het amortisatiefonds kan over die middelen beschikken om alle om het even welke effecten aan te koopen waarvan de dienst of de waarborg op den Staat berust; het kan alle operatiën met betrekking tot die effecten doen.

De niet meer tot de werking van het Regularisatiefonds noodige sommen keeren naar de Schatkist terug; de Dienst voor Economisch Herstel stelt er opnieuw de bestemming van vast, overeenkomstig artikel 3 van het koninklijk besluit van 19 April 1935.

Hetzelfde geldt bij liquidatie van het Regularisatiefonds, waartoe bij koninklijk besluit kan worden besloten.

De inkomsten van het Regularisatiefonds worden aan de Schatkist toegekend.

Art. 25. Het krediet noodig voor de regeling van de door ad 4 t. h. geünificeerde schuld, 1^e en 2^e reeks, in 1935 opgelopen renten wordt genomen op de gedeelten van de kredieten der Rijksschuldbegroting van dienstjaar 1936 die ten gevolge van de uitvoering van dit besluit beschikbaar worden.

Een speciaal krediet van 7.500.000 frank wordt aan het Departement van Financiën geopend tot dekking van alle om het even welke uit de in vorige artikelen bedoelde operatiën voortvloeiende kosten.

Dit krediet wordt verbonden aan de Rijksschuldbegroting voor dienstjaar 1935 en zulks onder artikel 26bis er van.

Art. 26. De regering wordt er toe gemachtigd op de omruiling of op de omvorming van de door lichamen of maatschappijen van algemeen belang uitgegeven effecten, waarvan de financiële dienst geheel of deels door den Staat wordt waargenomen of gewaarborgd, grondslagen toe te passen overeenkomend met die van de bij dit besluit voorziene operatiën.

Bij koninklijk besluit worden de modaliteiten van deze omruiling of van deze omvorming bepaald.

Art. 27. Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat den dag van de bekendmaking er van in het Belgisch Staatsblad bindend wordt.

Gegeven te Brussel, den 11 Mei 1935.

KONINKLIJK BESLUIT IN UITVOERING VAN HET VORIG KONINKLIJK BESLUIT

LEOPOLD III, Koning der Belgen,
Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

Gelet op het koninklijk besluit nr 166, in datum van heden, betreffende de conversie van de Staatsfondsen door omruiling;

Willende in de uitvoering van dit besluit voorzien;
Wij hebben besloten en Wij besluiten:

HOOFDSTUK I. — *Niet-omgeruilde of niet-omgevormde effecten.*

Artikel 1. De eigenaars van effecten aan toonder en de titularissen van inschrijvingen op naam van de verschillende bij koninklijk besluit nr 166 van heden bedoelde categorieën, die de omruiling de omvorming of de renteverlaging van deze effecten of inschrijvingen onder de bij bewust koninklijk besluit voorziene voorwaarden niet aannemen, moeten hun effecten bij de Rijkskassen (Nationale Bank van België), te Brussel, of buiten de hoofdstad inleveren.

De in te leveren effecten worden in ontvangst genomen van Maandag 13 Mei 1935 af tot Vrijdag 17 Mei daaropvolgend, te veertien uur.

Art. 2. De ingeleverde effecten moeten vergezeld gaan van een inleveringsverklaring, gesteld in duplo en ondertekend door de eigenaars of door hun specialen gemachtigde; de verklaring vermeldt de nummers der ingeleverde effecten. Een der duplicaten van de verklaring, voorzien van de handtekening van een gelastigde van de Nationale Bank, zal aan den inleveraar worden uitgereikt en als inleveringsbewijs dienen.

Art. 3. Al de niet-verschenen rentecoupons moeten aan de ingeleverde toondereffecten vast blijven.

Desvoorkomend worden de nummers en verschijndag van de ontbrekende coupons op de keerzijde van de verklaring vermeld.

Art. 4. De ingeleverde effecten aan toonder, andere dan de afgestempelde obligatiën van de dollarleeningen zullen, samen met hun rentecoupons, van een specialen stempelafdruk worden voorzien.

Wat de afgestempelde obligatiën van de dollarleeningen betreft, zal de stempelafdruk die, met het oog op hun financiële dienst tegen den voet van 35 fr. 60 c. per dollar, er op werd aangebracht, ongeldig verklaard worden.

Art. 5. De inschrijvingen op naam waarvan de bewijzen overeenkomstig artikel 1 zullen ingediend geworden zijn, mogen slechts worden omgezet in obligatiën aan toonder vooraf voorzien van den specialen stempelafdruk bedoeld in het eerste lid van vorig artikel.

Art. 6. De datums, met ingang waarvan tot de teruggaaf van de ingeleverde effecten en tot de omzetting van de inschrijvingen op naam wordt overgegaan, zullen bij koninklijk besluit worden vastgesteld wanneer de omstandigheden het zullen mogelijk maken de in artikelen 4 en 5 voorziene formaliteiten te vervullen.

Art. 7. De aflossing van de niet-omgeruilde of niet-omgevormde effecten, andere dan die van de lotenleeningen en de dollarleeningen, wordt geschorst totdat er in voorzien zal worden bij koninklijke besluiten, die de nieuwe modaliteiten er van zullen vastleggen, zonder echter den aanvankelijk voor de terugbetaling van de afgeloste effecten vastgestelden rentevoet te wijzigen.

De voor de lotenleeningen voorziene uitlotingen hebben verder plaats naar het oorspronkelijk voor die leeningen opgemaakt plan. Edoch wordt de uitbetaling van de loten, die aan afgestempelde lotenobligaties mochten te beurt vallen, geschorst totdat een koninklijk besluit de hervatting van deze uitbetaling bepaald zal hebben.

De krachtens de vorenstaande twee alinea's te nemen koninklijke besluiten zullen ten laatste op 15 November 1935 uitkomen.

Wat betreft de obligatiën van de dollarleeningen waarvan de stempelafdruk ongeldig zal verklaard zijn, zal rente- en aflossingsdienst uitsluitend in de Verenigde-Staten en in de munt van de Verenigde-Staten plaats hebben onder dezelfde voorwaarden als voor de niet-afgestempelde obligatiën derzelfde leeningen.

HOOFDSTUK II. — *Omgeruilde of omgevormde effecten.*

Art. 8. De toondereffecten en de bewijzen van inschrijvingen op naam die niet ingeleverd geworden zijn zooals voorzien in artikel 1, worden omgewisseld of omgevormd onder de voorwaarden gesteld bij koninklijk besluit nr 166 van heden.

De Minister van Financiën bepaalt, voor elke categorie van deze effecten en inschrijvingen, den datum en de modaliteiten van betaling van de rente verschuldigd, tegen den oorspronkelijken voet, tot 15 Mei 1935, en tegen den nieuwen voet, van den daaropvolgenden dag af.

Art. 9. De Minister van Financiën bepaalt insgelijks, voor elke omgeruilde of omgevormde coupure, het nominaal kapitaal van de effecten der ad 4 t. h. geünificeerde schuld waarop zij naar luid van bewust koninklijk besluit recht geeft.

Bij een bericht van den Minister van Financiën wordt later de datum vastgesteld met ingang waarvan de obligatiën aan toonder of deelstukken er van zullen worden afgeleverd en eventueel, de bewijzen van inschrijvingen op naam der ad 4 t. h. geünificeerde schuld.

HOOFDSTUK III. — *Diverse bepalingen.*

Art. 10. De Minister van Financiën is er toe gemachtigd de inschrijvingen op naam, die krachtens voormeld koninklijk besluit nr 166 worden omgeruild, van ambtswege van de grootboeken der 5 pcts en 6 pcts schulden over te schrijven op de grootboeken der ad 4 t. h. geünificeerde schulden, 1^e en 2^e reeks, met dien verstande dat er rekening gehouden wordt met de vergoeding waarop zij recht geven.

Art. 11. Hij wordt er insgelijks toe gemachtigd de om-

geruilde oude effecten van de categorieën waarvoor vervanging noodig wordt geacht, naderhand door nieuwe effecten te vervangen.

Art. 12. De door obligatiën van de ad 4 t. h. geünificeerde schuld en, eventueel, de overeenkomstig vorenstaand artikel vervangen effecten worden overeenkomstig de vigeerende voorschriften vernietigd.

HOOFDSTUK IV. — *Bijzondere bepalingen betreffende de ad 4 t. h. geünificeerde schuld, 1° en 2° reeks.*

Art. 13. De uit te geven 4 pcts obligatiën aan toonder zullen 500, 1.000, 5.000, 10.000 en 25.000 frank nominaal groot zijn.

Hun aantal, per soort coupures en per reeks, wordt door den Minister van Financiën bepaald. Ze worden in den voor de andere obligatiën der Staatsschuld voorgeschreven vorm tot stand gebracht.

Zij zijn voorzien van jaarlijksche rentecoupons, betaalbaar bij de agenten van de Staatsskassier op 1 Februari en 1 Augustus van elk jaar onderscheidenlijk voor de 1° reeks en voor de 2° reeks, en voor de eerste maal onderscheidenlijk op 1 Februari 1937 en op 1 Augustus 1936.

Art. 14. Er worden mededeelobligatiën van de verschillende nominale waarden gecreëerd, die voor de regeling der aan omgeruilde effecten toekomende vergoedingen in 4 pcts schuld alsmede voor de omruiling der coupures beneden 500 frank noodig zijn.

Art. 15. Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat op den dag van de bekendmaking er van in het Belgisch Staatsblad bindend wordt.

Gegeven te Brussel, den 11 Mei 1935.

BALIELEVEN

VLAAMSCHER CONFERENTIE DER BALIE VAN ANTWERPEN

Voordracht van den Eerwaarden Heer Karel Elebaers.

Op Woensdag, 8 Mei i.l., had de Vlaamsche Conferentie der Balie van Antwerpen in de Assisenzaal van het Gerechtshof een openbare voordracht ingericht, waar de E. H. Elebaers zou spreken over «De levenstragiek onzer eindigheid en de moderne Vlaamsche Lyriek».

De faam van den spreker, die bekend staat als een van onze beste Vlaamsche redenaars, en de keus van het onderwerp, hadden een talrijk en uitgelezen publiek in de ruime Assisenzaal vereenigd.

De Voorzitter der Vlaamsche Conferentie, Mr. John Stockmans, leidde in uitstekende bewoordingen den spreker in bij het publiek. Wij kunnen niet beter de verdiensten van den redenaar, E. H. Elebaers, doen uitschijnen, dan Mr. Stockmans het deed en het is ons een genoegen zijn inleiding hierna te reproduceeren.

* * *

De Vlaamsche Conferentie is gelukkig den Eerwaarden Heer Karel Elebaers, dokter in wijsbegeerte en letteren, in haar midden van harte welkom te zeggen, en hem te bedanken voor de welwillendheid met dewelke hij onze uitnoodiging heeft beantwoord.

Talrijke onder ons kennen U reeds als een der meest gewaardeerde en hoogstaande kanselredenaars.

Niet lang geleden had Antwerpen de eer U in onze Kathedraal, in hartroerende woorden hulde te hooren brengen aan de nagedachtenis van wijlen onzen geliefden Vorst, Koning Albert, en tevens aan onze duurbare dooden. U meer dan wie ook, hebt hun leed en lijden gekend. Als legeraalmoezenier bij de infanterie, stond gij aan hunne zijde gedurende de gruwelijken van den oorlog en U hebt ons uwe gevoelens willen mededeelen. In 1919 verscheen van uwe hand uw gekend «Lief en Leed uit Dagen van Lijden», geschreven, zooals U het zelf verklaart, «in 't ge-

daver der woelige tijden», currente calamo, met het verzoek aan den lezer, te geven aan de «jongens van den wereldstrijd, een vroom aandenken en een stil gebed». Op de eerste bladzijde van uw boek vinden wij het prachtige hymne aan onze moeders. Ik kan niet nalaten deze te herinneren, omdat deze hymne getuigt, meer dan wie ook het zeggen kan, van de diep- en fijngevoeligheid van den schrijver. Hoe kan ik U beter voorstellen dan door het herinneren dezer poëzie, waar heel uw ziel in zingt:

Ik weet niet of ik ooit u nog zal wederzien,
dat is het diep geheim van Godes raadsbesluiten.
Maar 'k heb u, moeder lief, mijn leven lang misschien
zoo innig niet bemind als in dees gruwelijken.

En wijl nu 't al vergaat in moord en brand en bloed,
en wijl nu rondom mij slechts oorlogskreten tuiten,
en wijl de dood alom met woestheid woedt,
komt nog uw beeld alleen mijn droefheid doorgevaaren.

Uw levenwekkend beeld, de zoetheit van een droom!
en zingt uw stem, als 't verre wiegelied zoo vroom,
dat weer op al dees puinen blanke bloesems bloeien.

De glorie van uw beeld, omstraalt den moedergrond,
en jublend wekt uw stem nieuw leven in 't rond.
Want uit ons kinderliefde zal de zege groeien!

U hebt midden het brutale geweld gestaan van den oorlog! U hebt er het zieleleed van het knapenschap gevoeld en gezalfd; U hebt er die diepe zielskennis opgedaan die we thans in uw werk als criticus zoo zeer waardeeren en die we enkele weken geleden nog mochten toejuichen tijdens uwe merkwaardige rede over onzen grooten dichter Cyriel Verschaeve.

Lange jaren hebt ge gewijd, Dr. Elebaers, aan de opvoeding en opleiding der jongere geslachten; gij hebt ze bijgestaan, opgeleid in de jaren van vreugdevolle jeugd, en in de jaren van ontzaglijk leed; man geworden, getuigen zij, zooals trouwens de talrijke verhandelingen die we van U te lezen kregen en de kanselredenen die we mochten hooren, van een fijn gevoelige ziel, een dichterlijke natuur en een diepdoorgronde wetenschap.

Het is dan ook met een waar genoegen, dat ik U, Eerwaarde Heer Karel Elebaers, het woord verleen om ons te spreken over: «De Levenstragiek onzer eindigheid en de moderne Vlaamsche Lyriek».

* * *

Hierop nam voordrachtgever het woord. Zijn rede was van het begin tot het einde een feest van verrijnde wel-sprekendheid en van diep gevoel. Spreker schetste in verheven bewoordingen het eeuwig verlangen naar oneindigheid, dat in het gemoed van elken mensch zijn drang doet gevoelen. Het zoeken naar het absolute, de drang naar onsterfelijkheid, de betrachting van eenieder om boven de eindigheid van het leven uit te komen, is een van de thema's die zich het sterkste doen gelden in de lyrische poëzie.

Spreker onderzocht nu in een prachtige samenvatting hoe de moderne Vlaamsche lyriek stond tegenover die «levenstragiek onzer eindigheid».

Heel de schitterende rij van onze hedendaagsche Vlaamsche dichters van de meest verscheiden strekking wordt nagegaan en bij middel van welgekozen citaten toonde de E. H. Elebaers aan hoe bij al onze Vlaamsche dichters zich intens deze drang doet gevoelen naar overwinning van den dood, deze vlucht in een hoogere sfeer van oneindigheidsverlangen.

Gedurende anderhalf uur werd het publiek gebonden door de charme van het woord van den spreker, zonder dat de aandacht één enkel oogenblik verflauwde en het einde van deze merkwaardige voordracht werd begroet met een storm van toejuichingen, die minuten lang aanhielden.

Het is een schitterende avond geweest voor de Vlaamsche Conferentie der Balie van Antwerpen.